

Boh môj, Všetko moje!

Dla spisov svätých Otcov

od

Ludovíta Donn.

O najsladšie Srdce Ježiš daj
Abych Ťa vždy viac a viac ľúbil

Tiskem a náklodom Karla Goriška

vo

Viedni 1872.

Ani oko nevidelo, ani ucho neslyšalo, ani v
srdco ľudské nevstúpilo, čo Boh pripravil
tým, ktorí ho milujú. I. Kor. 2. 8.

*Pochválen buď Ježiš Kristus až na
veky! Ameň.*

Jednoduchá cesta k detinskej láske božej.

Kto nemiluje, zostáva v smrti. I. Ján. III. 14.
Láska, ktorá Krista na zem doniesla, Štefana
zo zeme do neba vyniesla. Sv. Fulgent.

1.

Láska všetko obľahčuje; preto
povedal i božský Spasiteľ, že ten
ktorý ho miluje, zachováva Jeho
prikázania. Nič nevzdáľuje tak od
hriechu, a neprivádza tak rýchlo
k čnosti, jako opravdivá láska k
Bohu. Odtiaľ pochádza, že svätco-
via s tak veľkou horlivosťou pra-
covali na obživení, rozpálení a
udržaní lásky k Bohu. Oni vyná-
ložili všetko, len aby oheň lásky

božskej viac a viac rozplamenili. Pohľadom na tvory božie, povzniesli sa od tvorstva k Stvoriteľovi, z diela k Pánu stvorenia. V tom poznali nekonečnú dobrotu božskú a jeho starosť otcovskú, s ktorou sa všetkých svojich stvorení, zvlášte ale ľudí ujíma, snažiac sa jich k sebe pritiahnuť, aby jich tu na zemi šťastlivými vo večnosti ale blaženosti účastnými urobiť môhol.

Medzi všetkými svätými nikto sa na toľko nedivil, jak naklonený je Boh ľuďom dobré činiť, jako sv. Job. Preto aj rozprával sa s Bohom spôsobom detinským: „Čo je človek, že ho zvelebúješ, alebo prečo prikladáš srdco Svoje k nemu?“ (Job. 7. 17.) Preto každý sa klame, keď myslí, že snáď dôverné obcovanie s dobrým Bohom obráza Jeho Velebu. Ty ho máš čtiť, jak to jeho nekonečná Ve-

lebnosť požaduje, a máš sa pred ním pre množstvo hriechov svojích uponižovať. Preto ale nech ti to nevadí s tvojím Bohom nakoľko ti možno s útlou a dôvernou láskou sa zabávať. Lebo nenie v skutku nikde Pána, jako náš všemohúci Boh, ale ani niet nikoho, kto by nás viacej miloval, jako práve tento Boh. On nie je nerád, ale práve si to žiada, aby si s Ním tak slobodne, tak útle a úprimne obcoval, jak dobré dieťa, so svojou milou matkou. Počuj jako ťa zve: „Budete sťa nemluvniatka na prsiach nosení! Budete do lôna položení a objímaní! Jako matka svoje deti objíma, tak Ja vás chceme tešiť.“ (Isaias 66.) Jako sa matka teší so svojim milým, dieťaťom, tak teší sa Boh, že môže Svoju útlú lásku tým dušám prejavovať, ktoré sa Mu celkom odovzdaly a celú

svoju dôveru v neho složily. Bud' ujistená o nábožná dušičko, že nemáš priateľa, ani otca, ani matky, ani bratov, ani sestár, ani nikoho, kto by ťa tak úprimne miloval, jako tvôj Boh. To hneď zbadáš keď povážiš, čo On pre Teba urobil. Jeho milosťou pozdvižený si zo stavu biedneho hriešneho otroctva na priateľa Stvoriteľa svôjho, On sám zničil vo svojom Synovi, vzal našu podobu na Seba, aby svojou dôverou našu v Neho rozmnožil, a aby s nami dôverne cestovať môhol. Preto prišiel čo malinké dieťaťko na tento svet; preto stal sa tak chudobným; preto sa nechal medzi dvoma lotrama ukrižovať; preto chcel Seba Samého v podobe chleba v najsvätejšej Sviatosti Oltárnej skutočne, opravdive a podstatne zanechať, aby môhol po všetke časy v spoločnosti našej

prebývať, a s nami sa čo najužšej spojiť. Jedným slovom: Boh nás tak miluje, že sa zdá, jakoby nikoho inšieho nemiloval, len nás.

Rozmlúvaj sa preto častej so svojim božským Otcom a hovor k Nemu: „O môj Bože! prečo ma tak náramne miluješ?“ Čo nachádzaš na mne dobrého? Snáď si zabudol, jak hrozne som Ťa obrazil? Ty si ma nezatracoval, ale vrele miloval keď som ja hrešil. Koho mám viac v budúcnosti milovať, jako Teba! moje najvyššie dobro! moje všetko!? Preto z celého srdca ľutujem za všetko, čím som Ťa obráždil, nie pre trest, lež preto, že som Teba, môj najmilejší Bože, ktorý si ma tak veľmi miloval, obrazil. Budúcne nič nechcem, mimo Teba, ani na nebi ani na zemi si žiadať, Ty sám buď od tejto chvíle mojím Pánom a Bohom srdca môjho, mojou ra-

dostou, mojou nádejou, mojím životom a jedinou čiastkou vo večnosti. Žalm 72.

2.

„Čím väčšia je láska, tým menší je strach,
Čím menšia láska, tým väčší strach.“

Chceš-li ale svoju detinskú úprimnú dôveru v Boha viac osilnovať, pamätaj často na onú otcovskú opateru, ktorou od detinstva tvôjho ťa choval; rozpomeň sa na mnohý prosriedok, ktorý Jeho dobrota vynášla, aby ťa k jeho najsvätejšej láske s tými najjemnejšími väzbami privedla. Si-li teda pevne odhodlaný svojho Boha zo všetkých síl milovať, nepotrebuješ sa viac obávať, že v obcovaní s Ním opovážlivú dôveru najavo dáš. Ved' znáš jeho milosrdenstvo, a to je záloh jeho lásky; Jemu sa to veľmi protiví keď duša od neho

milovaná zdráhave pred Ním chodí. Chceš-li tedy božskému láskyplnému Srdcu spôsobiť opravdivú radosť, hneď a opravdive si umieň s tvojím Bohom nakoľko ti možno detinsky a dôverne obcovať. Rozváž len, že On nám daroval Svôjho jednorodzeného, premilého Syna, aby nás spasil, a zaiste budeš všetko tak dôverne očakávať, jakoby si to už bol obsiahol. Nebudeš sa báť viacej žiadneho nepriateľa, lebo ved', že tomu, s ktorým Boh je, nič sa stať nemôže.

3.

Tvôj Otec v nebesiach má veľkú radosť obcovať s dušou dôverne. Ho milujúcou. Lebo „Moja radosť“ — povedá On — „s ľuďmi prebývať“ (Prisl. 8. 31.). To má aj teba pohnuť celý čas života tvôjho s Tým stroviť, s ktorým, budeme-li

spasení, na veky prebývať môžeme. Privykaj sa teda, Boha milujúca dušo! s Ním jedine tak sa shovárať, jak sa s твоjim najdôvernejším priateľom, úprimne a nežne shováraš. Obcovanie v spoločnosti s Bohom nič nemá v sebe trpkého, nič odporného. Pýtaj sa jedenkrát tých, ktorí Boha opravdive milujú, ako im je? Oni ti hneď vyznajú, že v tomto biednom živote nikde opravdivejšiu a láskyplnejšiu útechu nenachádzajú, jako v obcovaní s Bohom. Shováraj sa so Sv. Augustinom, čítavaj spísy sv. Terezie a sv. Katariny Sienskej, daj si rozprávať čo sv. František Serafínsky svojim bratom často a často rozprával, počuješ, že všetko je márnosť mimo Boha milovať a s Ním žiť. Preto ale nesmieš v твоjích obcovaniach, v tvojej práci, v rozhovoroch, v твоjích poctivých

kresťanských zábavách ustavične v Bohu pohrúžený byť. To nikto od Teba nepožaduje. Nepožaduje sa od teba, nič iného, jako aby si sa naproti svôjmu nebeskému dobrému Otcovi tak choval, jako sa chováš naproti tým, ktorých srdečne miluješ, a ktorí aj teba opravdive milujú.

~ Tým ľahčej je ti to, pretože v Nom žijeme, v Nom sa hýbame a v Nom sme (dej. Apošt. 17. 28.). Nás nič nelúči od Boha, medzi Ním a nami neni žiadna priehrada; naopak On chce, aby si s Ním slobodno a bez ostýchania mlúvil. Preto rozprávaj s Ním o svojích záležitostiach; svojích návrhoch; svojej potrebe a núdzi; o svojích pocitoch a okolnostiach, slovom o všetkom, čo sa osoby a stavu, tvôjho týka! — Všetko to rob s úprimnou dôverou, pretože Boh

zaiste s takou dušou sa neshovára, ktorá není k Nemu úprimná; ona by ani hlasu božiemu neporozumela, póneváč není navyklá s Bohom obcovat'.

4.

Náš milý Pán Boh svojou nekonečnosťou je na každom mieste prítomný, sú ale hlavne dve miesta, kde On obvzľášte svoje bydlisko má. Jedno je v neby, kde On svoju celú slávu a božskú velebnosť vyvoleným svojim s otcovskou láskou zjavuje. Druhé bydlisko nachádza sa na zemi, v poníženej duši, ktorú On nežne miluje.

Náš veľký Boh, ačprave sa v nebi tak velebne, tak majesteticky zjavuje, preca tak uponížene ráči sa On dňom i nocou zabavovať so svojimi vernými služebníkmi; na pustatine v chudobných chatrách

a malých komôrkách. Tu súčasťnuje sa On na nebeských rozkošiach svojích pravých, vyvolených priateľov ; z ktorých jedna každá všetky radosti a rozkoše tohoto sveta neporovnateľne prevyšuje. Po týchto rozkošiach len taký netúži, ktorý jich jak živ ešte nezakúsil.

5.

Dobrí priatelia tohoto sveta majú isté doby v ktorých sa spolu zabávajú a potom sa znovu rozídu. Medzi tebou a Bohom, Boha milujúca dušo, keď chceš, nemusí byť ani okamžika rozlúčenia. Ba aj, keď chceš spať, bude Boh pri tebe stáť a strážiť, aby sa s tebou, keď sa v noci prebudíš skrz svoje nadchnutia shovárať, od teba nejaké úkony lásky, obetovania sa a vďačnosti prijať a s tebou aj v tomto čase sa zabávať môhol.

Na svitaní keď vstávaš, tu čaká už na nejaké vzdychy lásky, jako práve toľké znaky tvojej úprimnosti, s ktorou si sa odhodlal všetko len preto konať, aby si Ho uctil a Mu svoju lásku v pretrpení rozličných neprijemností zjavil. Preto nikdy nezameškaj Jemu svoju pozornosť preukázať; s detinským srdcom povzdvihni sa k Nemu a s radosťou nasleduj toho, ktorý ťa zve, ba aj ti prikazuje a praví: „Milovať budeš Pána Boha svôjho z celého srdca svôjho.“ (Moiž. 6.)

6.

Nezabudni nikdy na Jeho lásky a milosti plnú prítomnosť. Vzývaj, si ho na pomoc, kedykoľvek len môžeš. Neodmrští ťa On, jako to svetský veľikáši robievajú. Jestli ho opravdive miluješ, vždy nájdeš s čím sa máš k Nemu utiekať. Otvor

si srdco pred Ním a vypočítaj Mu všetko čo sa teba týka, práve tak, jako by si to oproti najdôvernejšiemu priateľovi činil. Nepredstavuj si Pána Boha svôjho, jakoby nejakého purpúrom odiateho mocnára, ktorý len s vysokopostavenými o veciach krajinských sa rozpráva. Pán Boh je milostivý, aj k tomu najmizernejšiemu žobrákovi sa zníži, aby sa s ním povyprával, a raduje sa, keď sa aj s najmenšou záležitosťou k Nemu obraciame.

On na toľko sa stará o dobrobyt každého, žeby, sme veriť môhli že jeho starostlivosť, dobrota, všemohúcnosť žiadneho iného účelu nemá, jako, aby každému zvláštnu pomoc poskytl v bráni podielu na jeho добрote, a s tým lásku a dôveru jeho si získal.

Vyznaj všetko pred Pánom Bohom, čokoľvek len na srdci cítiš

a pros Ho, aby ťa tak spravoval, že by si jeho svätú vôľu vždy plniť môhol, a každý pokyn a žiadosť srdca svôjho vo všetkom dľa jeho vôle spravoval.

7.

Nikdy nehovor: Prečo by som mal pred Bohom moje biedy odhaľovať; Však On lepšie pozná moje vnútornosti, ako ja sám. On ťa skutočne pozná, ale žiada z tvojích vlastných úst slyšať tvoje biedy. Spasiteľ náš drahý Ježíš Kristus dobre vedel, že priateľ jeho menom Lazár už zomrel, a predca nedal to na javo učenníkom svojím, prv než by Ho boly povolaly Marta a Magdalena a od Neho pomoc pýtaly; a On ich potom vzkriesením Lazara radosťami naplnil.

Nezapomni nikdy v trápeniach svojích Boha o pomoc vzývať. Často

dostatočne je, keď prosbu svoju nasledujúcimi slovami predstrieš: „Smiluj sa nado mnou Pane, lebo nebezpečenstvo mi hrozí.“ Vypočítaj Mu všetke neprijemné návštevy a z nich pochodiace súženia. Zvolaj z hlbín srdca svôjho: Pane Bože môj! v Tebe skladám celú nádej moju! bolästi a trpkosti, ktoré teraz znášam, Tebe obetujem a korím sa pod Tvoju najsvätejšiu vôľu, oslobod' ma skrz Svoju dobrotivosť, a daj mi sily abych toto s trpezlivosťou zniesť môhol. Jestli v trápeniach a žiaľoch pomoci, rady a uľavnenia od blížného si pýtaš, Pán Boh to udobruje, ale si žiada, aby si sa predo všetkým a nadovšetko k Nemu obracal. Jestli by si ale voľakedy Naň zapomnel, nezdráhaj sa aspoň vtedy k Nemu utiekať, keď by si u stvorenia darmo pomoci hľadal.

Pozdvihni oči svoje k nebesiam praviac, „Pane Bože môj! nena-chodím u ľudí inšieho nad plané slová. Ani sú nie, v stave mňa po-tešiť; a preto ani nepýtam ich o pomoc. Ty si celá nádej moja. Len od Teba očakávam jedinú po-techu, a aj v prítomnej neresti len to si žiadam činiť, čo sa Tebe ľúbi. Ja som hotový cez celý život svôj, ba i na veky kríž svoj nosiť, jestli Ty to tak chceš; len prispej k tomu svätou pomocou svojou.“

Neboj sa toho nábežná dušo kresťanská! že Pána Boha s tým obraziš, keď niekedy viacej sťa-žujúcim sa hlasom zvoláš „Prečo sa odvraciaš odo mňa o Pane“ (Žalm 9.). Oh najvyššia dobrota moja! Však vieš, že Ťa ja milujem, a okrem Teba nič inšieho milovať si ani nežiadam. Prispej ku pomoci! Neopúšťaj ma biedneho (nu)! V

zdlhavom zármutku svojom spoj
vzdychy svoje so vzdýchami na sv.
križi umierajúceho Ježiša Krista, a
zvolaj ku Pánu Bohu svojmu mlu-
viac: „Pane Bože môj prečo si ma
opustil“ (Mat. 27.). Preto ty ujmu
neutrpiš na láske božskej, keď
uznáš, že obraziac Boha nehodným
si sa stal potešenia nebeského.
Jestli sa ale celkom opusteným
byť cítiš opakuj viac ráz s veľkou
dôverou: „Páne Bože môj! Ty si
jediné svetlo v temnostiach mysle
mojej; Ty si jediné utočiste v
nebezpečenstvách a uprosried' ne-
priateľov mojích! Koho sa mám
nasledovne báť. V Tebe dúfam a
budem dúfať po všetké časy. A pre-
svedčený som, že nebudem zahaň-
bený“ (Žalm. 30.). Rozpomínaj sa
teda častejšie na Boha tvôjho, buď
pokojnej mysle a ved, že ešte
nikto nezahynul, kto dúfal v Pánu

Bohu, a že Boh ťa viac miluje než miluješ ty sám seba, a že starosti znáša o teba, jako o vlastné dieťa.

8.

Jestli opravdive miluješ Boha svôjho viackej dôveruj v jeho smilovanie, než by si sa mal obávať Jeho spravedlivosti. Jestli sa ti dobre vodi nebuď taký, jako duše neverné a nevďačné, ktoré len vtedy obracajú sa k Bohu keď ich nejaké nešťastie potká, v šťastí ale odvracajú sa od Neho a zabúdzajú Naň. Buď oproti Bohu svôjmu tak verný a uprimný, s jakou vernosťou a uprimnosťou by si sa choval oproti svojmu najlepšiemu priateľovi, a učiň ho temer účastným na твоjích radościach a tvojom dobrobyte. Chváľ a zvelebuj Boha svojho, a uznaj a vyznaj, že z Jeho milostiplných rúk, všetko, čokoľvek len máš pochádza. Plesaj

v blaženosti svojej nad Velebou Boha svôjho; nech ti je sám Boh predmetom tvojej radosti a povedz si: „Ja sa chcem tešiť v Pánu a radovať v Spasiteľovi svojom, ktorý mi dobre činí!“ Pôzdvihni hlas svôj reknúc: „Pane Bože môj! ja Ťa milujem a nikdy neprestanem Teba chváliť a zvelebovať za tie dary a milosti, ktorých si ma, účastným učinil, a to ešte v ten čas keď nie milosti, ale pokuty hodným som bol, ponevác som Ťa toľko ráz a tak ťažko obrazil. Jestli opravdive miluješ Boha svôjho, máš sa viac radovať nad jeho než nad vlastným blahoslavenstvom.

9.

Chceš-li dôveru v Boha ešte zjavnejšie potvrdiť a s tým sa mu zaľúbiť, najskôr to dosiahneš, keď

sa nikde a nikdy nebudeš haňbiť pred Ním na kolená padnúť a Jeho, jestli si zhrešil, o odpustenie prosiť.

Nepadne ti to ťažko, keď si pomyslíš, že Boh je ochotný nad hriešnikom sa smilovať, keď len pravú ľútosť vzbudí. To môžeš aj zo slov Ezechiela proroka poznať, keď hovorí: „Prečo chcete zomrieť synovia izraelskí? Navráťte sa a žite!“ O! keby každý hriešnik pochopil, s jakou láskou a otcovskou staroslivosťou čaká srdce božské na obrátenie hriešnika, aby mu mohol odpustiť. O! bár by poznal, jak veľká je žiadosť božská hriešnikov netrestať, ale ich obrátených stať útle dieťaťko do náručia objať. Sam Boh hovorí v slovách Ezechiela proroka: „Jako je pravda že nechcem smrť hriešnika, ale, aby sa obrátil a žil!“ Jestli by aj ťažký bol hriech

hovorí Izaias: „Chodte a vyznajte sa, a jestli sú hriechy vaše červené jako nach (purpur) obelejú jako sňah!“ (Iz. I.).

Tak sa nám zdá, jakoby Boh hovoril: „O! vy hriešnici ľutujte najskorej, že ste ma obrazili, a potom podte ku mne, a buďte presvedčení, že od slúbu svôjho neodstúpim. Jestli vám neodpustím, zlorečte na mňa, že som neverný a vyhodte mi na oči moje nemilosrdenstvo.“

Boh nám sám zjavil, že keď v srdci povstane ľútosť nad obrazeníím Pána, hneď sú mu všetky hriechy odpustené. Keď zhrešíš pozdvihni oči k Otcu nebeskému, vzbud' synovskú ľútosť a lásku a vyznaj sa z hriechov a dúfaj, že ti ich Boh istotne odpustí.

Hovor teda s Bohom nasledovne: „Pozrí o Pane! srdce to,

ktoré Ťa do teraz milovalo, a Teba ešte aj na ďalej milovať chce, slabé a poranené je. Uzdrav ho teda, lebo shrešilo proti Tebe (Žalm. 50.). Ty kajúčnosťou chceš hriešnika obrátiť, hľa teraz u nôh Tvojích kľáči hriešnik, a prosí o smilovanie. Shrešil som, čo mám teda robiť? Ty nechceš, aby som ztratil dôveru v Tebä, Ty ma ešte aj v tomto stave miluješ, aj ja teda podporovaný láskou Tvojou chcem Ťa milovať. Áno Bože Otče môj chcem Ťa milovať z celého srdca svojho! Pevne som si pred seba vzal Teba nikdy viacej neobraziť. Ty dobrý, lásky najhodnejší a milosrdný Bože odpusť mi. Prehovor k duši mojej: „Buď pokojná.“ Pomáhaj mi, by som Ti i na budúce verným zostal.

Aby si bol smelším, pohliadni na ukrižovaného Ježiša a obetuj Jeho zásluby nebeskému Otcovi.

Istotne úfaj odpuštenie, lebo vedz, že Boh nešetril ani Svôjho jednorodeného Syna, by len tebe odpustil (Kor. 6.). Viac rázy opakuj slová nasledujúce: „Milosrdný Bože! Pohliadni na Svojho jednorodeného Syna, ktorý za mňa zomrel a pre Jeho lásku odpusť mi!“

Budeš-li takto konať, buď spokojný, modli sa, lebo inak pomäteným zostaneš. Jestli by si o tej, lebo inej veci pochyboval, nemeškaj tak urobiť, jako robievajú dobrí priatelia, ktorí v pochybnosti jeden druhého sa radia; obráť sa teda k Bohu a porad' sa Ho, pros, by osvietil rozum tvôj, aby si len to konať môhol, čo sa Jemu ľúbi. Hovor jako zbožná Judith: „Vlož Pane slová do úst mojích, by som tak hovorila jako Ty chceš a daj srdcu môjmu radu, by som ju nasledovala. Hovor slovami múdrosti,

lebo som ja najponiženejšia slúžobnica Tvoja, hotová všetko dľa vôle Tvojej konať, alebo zanechať.

Navykni sa k tomu, aby si vždy nie len tvoje ale aj bližného záležitosti so synovskou dôverou Bohu obetoval, lebo rád ťa počúva Boh, keď sa s Ním o zármutku bližného shováraš. Hovor teda častejšie so synovskou dôverou : „O moje najvyššie dobro ! Ty si tak bohatý v láske a dobrotivosti, a preto si aj každej lásky najhodnejší ; jako teda môžeš hľadeť na to, že tak mnoho duší je na svete, ktorým si mnoho dobrého preukázal, ony ale Ťa nepoznajú a nechcú milovať, ano ešte Ťa aj obrážajú a zapovrhujú ! O milosrdný Bože ! skrze najsvätejšie Meno Svoje, učin ich účastnými milosti Svojej, by Ťa poznaly a milovaly.

Nech žehná a zvelebuje každý

sväté Meno Tvoje a láska Tvoja
nech panuje vo všetkých srdciach.
Otče môj! nedaj sa mi dotiať od
Teba vzdialiť, kým si ma nevysly-
šal a na milosti Tvojej nesúčasnil.

10.

Túž a vzdychaj po raji nebe-
skom, po tom radosti plnom oka-
myhu v ktorom uvidíš Boha z tváry
do tváry a požívať budeš radosti
videnia toho. Vzdýchni k Bohu by-
ť a z tohoto plačlivého údolia, z
tohoto bydliska hriechov, z tohoto
mora nerestí, v ktorom by si milosť
Svoju ztratit' môhol, vyviešť a do
vlasti opravdivej lásky Svojej pre-
ložiť ráčil. Hovor: „O najsladší
Ježiši! dokiaľ žijem na tomto svete,
vždy sa bojím, že Ťa ztratím. O
Pane! kedy príjde ten posledný
okamyh, v ktorom musím svet tento,
kde som Ťa tak mnoho rázy obra-

zil, zanehať, a s Tebou v kruhu vyvolených Tvojích sa spojiť, kde sa mi už viac nebude treba starať o Tvoju ztratu?“

Takto hovorila aj sv. Terézia, ktorá často opakovala nasledujúce slová: „To je mojou smrťou, že nemôžem zomreť!“

Usiluj sa nakoľko možno s Bohom ustavičné spojenie mať, a On v každom čase za hodné uzná na tvoje otázky, svätým vnuknutím, vnútorným oduševnením, každým zjavením svojej nekonečnej dobroty, srdcu tvôjmu najsladšou pohútkou, istým oznámením odpustenia hriechov, pevným pojistením budúceho blahoslavenstva a istou vnútornou radosťou odpovedať; jedným slovom On k tebe rečou lásky bude hovoriť, ktorú len tie duše dobre rozumejú, ktoré Jeho opravdive milujú, a ktoré nič inšieho nebládajú, okrem Boha.

11.

Aby si si ale v spoločnosti s Bohom nejako pomôcť, a všetko tak vykonať môhol, aby sa Mu všetko ľúbilo, konaj nasledovne: keď sa ráno včas zobudíš, hneď si pomysli na Boha, a všetko, čokoľvek celý deň konať budeš, konaj k najsvätejšej sláve Jeho, potom ale pros o zvláštnú milosť. Tak vzdaj vďaky za strávenú noc, vzbud' v srdci úkony viery, nádeje a lásky, a ustanov si, že deň tak použiješ, ako by bol posledným v živote tvojom. Obetuj dušu svoju do rán Ježišových a do ochrany blahoslavenej Panny Marie, a pros Otca nebeského, by ťa skrze lásku Ježiša a Marie vzal pod ochranu v deň tento. Ani jeden deň neztráv tak, aby si pred prácou aspoň polhodinky v rozjímaní o umučení Spasiteľovom neztrávil. Zvlášťne

rozjímaj nad Jeho bolestami a opovrhnutím a o konečnom od všetkých opustení. Pamatuju na Sviatosť oltárňu a na lásku v Nej oproti nám preukázanú.

Rozvažuj o nepoškvrnenom počatí bl. Panny Marie, o vznešených vlastnosťach Matky Kristovej, o láske a milosti Jej oproti hriešnikom. Hovor takto : „Blahoslavená Panno, Ty dobrá Matko, buď teraz a na veky Matkou mojou!“ Opakuj a pamätaj v modlitbe často na opravdivú ľútosť, na úlohu utrpenia a lásky, a obetuj seba samého. Vôbec nezabúdaj svoju úlohu, nech je tá jakákoľvek, prv nežli by si ju započal, Bohu obetovať, a u Neho silnú pomoc hľadať, aby si ju bez chyby dokonať môhol.

Slovom, čokoľvek konáš, konaj to pre Boha a s Bohom. Keď vychádzaš, alebo odchádzaš z domu;

odporúčaj sa anjelským pozdravením do rúk a do ochrany Matky božej. Keď ideš k jedlu, už po predku obetuj Bohu všetku nechť a nevôľu, ktorú pri takom jedle cítiš, ktoré neľúbiš. Po jedle daj vďaky Bohu hovoriac: „O milostivý Bože jak mnoho dobrého konáš s tým, ktorý Ťa obrazil.

Nezameškaj nikdy v určenom čase nejakú svätú knihu čítať; Sviatosť oltárňu navštevovať a bl. Panu Mariu ctíť. Večer pomodli sa ruženec a vyzpytuj svedomie. Vzbud' v sebe úkon viery nádeje a lásky, učiň žiadosť prevelebnú oltarňú Sviatosť chcieť prijať, a usiluj sa umierajúcemu odpustenie hriechov vyprosiť. Poboskaj obraz ukrižovaného a vlož sa do lúžka s tymito slovami: „V božom pokoji chcem spať a odpočívať.“ Skúmaj teda hore spomänuté slová a presvedčíš sa z

vlastnej skúsenosti o veľkom jejích užitku.

12.

Konečne uč sa z príkladov Svätých, jako môžeš sobrať myšlienky vedno a jako môžeš pozdvyhnúť myšlienky od stvorenia k Stvoriteľovi, Bohu a Otcovi: Voda tekúca z nádoby nech ťa na tú myšlienku upomína: „Tak sa miňa život môj, takto sa blížim k hrobu!“ —

Keď boháčov a vysokomyselných sveta tohoto, ktorí sa len pokladom a hodnosťam radujú a z Boha posmechy robia, vidiš, pošluj ich, hovoriac s kralom Davidom (Žalm. 16.). Tí ľudia svoje radosť len v koniach a kočiaroch nachádzajú, ja ale dôveru a potešenie moje v Boha skladám! Lahkomyselní svetskí pánici svoju radosť nachádzajú v pomíňajúcich sa svet-

ských radovánkách a radostách, v pekných šatách. Jako im bude ľúto dakedy, keď sa musia s tymíto rozlúčiť!“ —

Prečo by som samal dopustiť takej ničomnosti, prečo by som mal dať telu takéto neslušné a nešťastné pohrávania! Či spasa dušu mojej neni viac? Pomysli si: „Čo to osoží svetákom že preto, lebo pre onô bývajú chválení a milovaní, že tak veľkú pozornosť vzbudzujú, keď nemajú milosti božej.“

Keby si vedel o tom strachu a o tej starosti, ktorú hriešnik cíti pred sudcom. Pomni na trápenie hriešnikovo a na tvoje ľutovanie keď ho to veľké nešťastie zastihne, že, v hriechu zomrúc, zjaví sa pred súdnou stolicou božskou. Keď počuješ o nektorom odsúdzencovi, jako s celou malomyslnosťou a zúfankosťou volal: „Niet už teda

viac pre mňa žiadnej milosti, žiadnej nádeje, žiadnej pomoci, by zachránený bol živôt môj!?" Neza-
budni na zúfanlivé vykriknutie
zlorečených: „Niet žiadnej nádeje!
— žiadnej pomoci! — na veky za-
hynieme!“ Keď uzreš zeleňajúce
sa polia, veselé množstvo kvietkov,
zlatolesknúce sa ovocia, ktoré z
pomedzi zelených lístkov tak milo
sa usmievajú, zvolaj: „Oh! jak
pekné stvorenia vložil Boh pre mňa
do tohoto sveta, aby som ho len
miloval! Ačo ešte neprichystal
tam pre mňa, jestli ho budem až
do smrti verne milovať.“ —

Takto oduševnievala sv. Maria
Magdaléna pazziská čisté svoje srdce
k láske oproti Bohu. Často vezmúc
nejaké pekné jablko, alebo kvietok
voňavý do ruky, hovorievala: „Hľa
Pane toto jablko, tento kvietok, si
len k tomu stvoril, by ma upomínal

na lásku božskú, a ja by som Ťa nemilovala!“

Keď vidíš nejakého nosiča, alebo nejaké obťažené zvieratá, že k vojmu úžitku pracuju, pomysli, že tieto ubohé tvory celú silu vydávajú, by mi slúžily, a zato nič nedostanú, okrem kus sena, a predca sú mi tak verné! Prečo by som sa aj ja neusiloval Bohu môjmu slúžiť, aby som sa mu zalúbil?

Zaiste veľku vernosť si podlžný Bohu svôjmu, ktorý Ťa na Svôj obraz stvoril, ktorý každodenne sa toľko o teba stará, a toľkého dobrodenia účastným ťa robí! —

Uslíšiš-li pieseň nebeského vtáctva hovor: „Srdco moje, počuješ, ako chvála tieto nevinné zvieratká Stvoriteľa? Či to činiš ty?“ Keď milostiplné tajomstvo Spasiteľove detinskou prostotou preskúmaš na tisíc a tisíc predmetov narazíš,

ktoré ti Spasiteľa do pamäti uvádzajú. Keď zhliadneš seno, jasle, alebo nejakú biednú stajeň, upamätuj sa na malého Ježiška v maštali. Assiský sv. František kedykoľvek videl baránka, horko zaplakal, hovoriac: „Oh! predobrotivý Ježiši, jako nevinný baránok bol si pre mňa na jatku vedený.“ Konečne Oltáre, kalichy, kňazstvo, šaty nech ťa uvádzajú k Ježišovi, bolestné utrpenie a lásku Jeho oproti tebe nech ti privádzajú do pamäti.

13.

Nasleduj sv. Tereziu, ktorá sa častej do dňa Bohu v obeť prinášala mluviac: „Ajhľa môj najvyšší Bože a Pane! tu stojím hotová činiť a trpeť, čo Ty chceš!“ Navykaj sa vo všetkých prítomných prípadnosťach hovoriť: „Takto chce to Boh mať,

a preto aj ja chcem, aby to tak bolo. Preto hovor často tieto slova: „Pane ku pomoci mojej príjdi, Páne k spomôženiu môjmu prispej.“ Pozeraj často, s opravdivým detinským, oddaným srdcom obraz ukrižovaného Spasiteľa, Matky Božej, a vyslovuj zvlášť v čas pokušenia najsvätejšie mená Ježiš a Maria s najväčšou úctivosťou a nábožnosťou. —

Nasleduj Vyvolených božích, a snaž sa im vždy viac a viac v láske k Bohu podobnejším sa stať. Práve, jako tito sa s ničím inším nezaobierajú, jako s Bohom, a na nič inšie nemyslia jako na Boha; nad ničím inším sa neradujú, jedine nad Jeho slávou a láskou: tak aj Ty máš vždy na to byť pamätlivým, abys v tomto živote žiadnú inú blaženosť mimo Boha nehládal, a Tento aby bol výlučným predmetom všetkých

tvojích žiadostí, úmyslov a snáh, až príjdeš do kráľovstva božieho, kde láska tvoja sa zdokonáli, a tvoje žiadosti svôj cieľ a nepominuteľné rozkoše obsiahnu, a na veky mať budú.

Láska k Pánu Ježišu pohýňa nás k čineniu veľkých a k túženiu ešte po väčších vecách.

Ten nemá opravdivej lásky, ktorý hriešnika lahostajne považuje.

Čítaj a rozvažuj týchto 13 punktov aspon najmenej ráz v mesiaci — buď si starý buď mladý, zaiste v kratkom čase tak bude usporiadané srdce tvoje naproti tvôjmu milému Otcovi v nebesiach, v kratkom čase tak veľkého šťastia účastným sa staneš, že sa naučíš s Bohom z celého srdca i bez modlitobnej knižky shovárať. Poznáš, jak možno bez unavenia i hodiny

s Bohom stráviť, tvoje srdce láskou rozpálené, bez toho, že bys to zbadal radostne bude volávať: Môj Bože! — Môje všetko!“ —

Ty nahliadneš, jak ľahúčko je zrieknuť sa sveta, a všetkých jeho radostí, keď kto Boha v skutku má. Tieto vety zdeľ aj iným zvlášte ale vyrostlým mládencom a panám, lebo týmito sú vlastne ony venované, a napomínaj ich k častejšiemu ich prečítaniu. Ameň.

Krátke pravidlá života.

Dôveruj v Boha. — Prímať často sv. sviatosť pokania a najsvätejšiu Sviatosť oltárňu s hodnou prípravou. Cti Mariu s detinskou láskou, — považuj vždy milosť Božiu za to najväčšie blaho človeka, — často sa modlievaj, — chraň sa každého hriechu, — buď ponížený, — miluj

pokoj, — utekaj pred tým, čo ne-
nie opravdu kresťanský veľkým, —
počúvaj mnoho, hovor málo, —
zamlč sverené ti tajomstvá, — šetri
nižšieho, vystupuj vyššiemu, — s
tebe rovnými láskave zachádzaj,
— rob to, čo sa ťa týče, — neod-
kladaj povinnosti svoje bez zvlášť-
nej príčiny, — buď štedrým na-
proti núdzným, — vyplň, čo si
prisľúbil, uč sa trpeť, — považ
často, prečo si na svete, — že
istotne — snád' už skoro musíš
zomreť, a že ťa potom Vševedúci,
na najvyšš spravедlivý a neuprosi-
teľný sudca súdiť bude. — Chceš-li
na svete vždy povďačným, spokoj-
ným a horlivým byť, považuj usta-
vične tých, ktorí o mnoho chudob-
nejší a opustenejší sú, než ty; a
pamätaj často na tých, ktorí o
mnoho sú horlivejší v modlitbe
nežli ty.

Modlitba rania.

Milý Otče! shliadni na Tvoje biedne dieťa, ktoré pred križom Tvôjho premilého Syna kľáči, a sošli mi Svôjho Sv. Ducha, aby On dnes myšlienky moje svätzil, srdco moje láskou k Tebe rozpálil, moje kroky podľa Tvojej najsvätejšej vôle spravoval, môj jazyk podľa Tvojích prikázaní lásky riadil, moje zraky k Tebe obracal, moje ruky k Tvojej radosti zaneprázdňoval! — Odpusť mi všetky hriechy, ktorými som Ťa včera lebo dnes v noci, myslením, žiadosťami, alebo jakýmkoľvek spôsobom obrazil. Pomôž mi, o Bože, aby som sa ich zase dnes nedopustil, a žiadnu príležitosť nezameškal, v ktorej by som Ti preukázať môhol, jak veľmi Ťa milujem.

Zvláštna predsavzatia.

Dnes sa chcem . . . chrániť ; tej . . . spoločnosti lebo obcovania sa vystriehať. — Keďby som mal zase ten . . . hriech spáchať, si hneď túto pokutu . . . naložím. V tomto . . . sa chcem dnes zvlášte cvičiť.

Modlitba za príbuzných.

Smiluj sa tiež o Bože dnes nad mojím otcom . . . mojou matkou . . . mojimi bratmi a sestrami, priateľmi i nepriateľmi, nad všetkými živými i mrtvými, a spomôž zvlášte tým, ktorí v Tvojej svätej službe stoja, aby Ti s opravdivou radosťou slúžili, a so svätou horlivosťou dokonali, čo im naložiť ráčiš. O to Ťa prosím skrze Pána nášho Ježiša Krista. Amen.

Modlitba k najblahoslavennejšej Panne Marii.

O Matko milostivá! najsvätejšia Panno! nezapovrhni ani Ty moju

žiadosť, ale ujmí sa mňa dnes a po všetky dni života môjho, a vyžiadaj mi Tvojou mocnou prímluvou opravdivú lásku k pannenskej čistote. — Pomáhajte mi aj Vy Anđelovia a Svätí Boží, zvlášte ale Ty môj svätý Andele strážny, a Ty môj svätý Patrón, aby som dnes a po celý môj život nežil tak, jako to svet chce, lež jako to vo Vás poznávam, ktorí Bohu z tváry do tváry hľadíte, Ho požívate a chváľte na veky Amen.

Otče náš.

Otče náš, ktorý si na nebesiach! Posväť sa Meno Tvoje. Príjd' kráľovstvo Tvoje. Buď vôľa Tvoja jako v neby tak aj na zemi. Chlieb náš vezdejší daj nám dnes. A odpusť nám. naše viny, jako i my odpúšťame naším vinníkom. A neuvod' nás v pokušenie. Ale zbav nás od zlého. Amen.

Zdravás Maria.

Zdravas Maria, milosti plná, Pán s Tebou. Požehnaná si Ty medzi ženami, a požehnaný je plod života Tvôjho, Ježiš. Sväta Maria, Matko Božia, pros za nás hriešnych teraz aj v hodinu smrti našej. Amen.

Apoštolské vyznanie viery.

Verím v Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba a zeme. I v Ježiša Krista, Syna Jeho jediného, Pána nášého. Ktorý sa počal z Ducha svätého, narodil sa z Marie Pauny. Trpel pod Pontským Pilátom, ukrižovaný umrel a pohrobený je. Sostúpil do pekiel, tretieho dňa vstal z mrtvých. Vstúpil na nebesia, sedí na pravici Boha Otca všemohúceho. Odtúď príde, súdiť bude živých i mrtvých. Verím v Ducha svätého. Sv. Cirkev všeobecnú. Svätých obcovanie. Hrie-

chov odpuštenie. Tela z mŕtvych
vskrišenie. A živôt večný. Amen.

Salve Regina.

Zdravas buď nebies kráľovna!
Matko milosrdenstva. Útecho v
našom živote, o nádej naša, buď
oslávená! K Tebe voláme vyhnaní
synovia Evy, k Tebe vzdycháme
lkajúci a plačúci v tomto slzavom
údolí. A preto, Orodovnico naša!
obrať k nám Svoje milosrdné oči,
a Ježiša Krista, ktorý je požehnaný
plod života Tvôjho, nám po tomto
putovaní ukáž, o milostivá, o prí-
vetivá, o presladká Panno Maria!

Oroduj za nás svätá Božia Ro-
dičko!

Aby sme boli hodní učinení za-
slúbení Kristových.

Modlime sa!

Všemohúci, večný Bože! Ktorý
si telo a dušu Preblahoslavenej

Panny a Matky Marie za hodný príbytok Syna Svôjho pričinením Ducha Svätého pripraviť ráčil, pokorne Ťa žiadame, daj aby sme pamiatku Jej radostne konajúci, mocným Jej orodovaním od nastávajúceho zlého a od večnej smrti vyslobodení boli. Skrze toho Ježiša Krista Pána nášého. Amen.

Denné zpytovanie svedomia.

Kedy som dnes vstal? — Čo som od času môjho vstania až po teraz robil, mlúvil, — si žiadal — myslel? S kým som dnes obcovoval? Ako som sa choval naproti rodičom, bratom, sestrám, predstaveným, poddaným, a iným? Ako som sa choval v kostole, na ulici, doma? A prečo som sa tak choval?

Modlitba večernia.

Zase ma svedomie moje, o Bože môj! obžalúva, že som dnes pred

obličajom Tvojím zase hrešil. Ja uznávam, jak som slabý, a jak skoro moje urobené predsavzatia na nič výjdu. Musel by som v skutku zmáľomyselneť, keď na moju biedu pomyslím, keďby som nevedel, že Ty Pane o Bože môj! milosrdným Otcom si naproti Svôjmu kajúčnemu dieťaťu. Vzhliadni na moju dobrú vôľu a nezavrhuju ma od Tvojho obličaja. Odpusť mi pre nesmierne zásluby Tvôjho milého Syna Ježiša Krista, ktorý aj za mňa zomrel na kríži, a zachráň ma dnes v noci pred každým hriechom. Postav k boku môjmu Tvôjho svätého Andela, ktorý by mňa, mojích priateľov i nepriateľov, a zvlášť tých, ktorých duše nekedy odo mňa požadovať budeš, opatroval a chránil.

Udel všetkým zomrelým pravoveriacim kresťanom odpočinutia

večného; o to Ťa prosím skrze Ježiša Krista Pána nášého! Amen.

Modlitba k Matke Božej.

Ty ale, o preblahoslavená Panno Maria! pros za mňa u Svôjho milého Syna, aby ma On neopustil, ale vždy hodnejším činil, môcť byť a sa menovať Tvojím dieťatom. Amen.

Otče náš — Zdravás — Verím.

Pod ochranu Tvoju utiekame sa Svätá Božia Rodičko! nezapovrhuj v potrebách prosby naše, ale od všetkého nebezpečenstva vyslobod' nás vždycky, slavná a požehnaná Panno, Pani naša, prosrednico naša, orodovnico naša, so Synom Svojím ráč nás smeriť, Synovi Svôjmu ráč nás porúčať k Synovi Svôjmu ráč nás priviesť!

Oruduj za nás Svätá Božia Rodičko!

Aby sme boli hodní učinení za-
slúbení Kristových.

Modlime sa !

Milosť Tvoju, prosíme o Pane,
ráč do srdc našich vliať, aby sme
my, ktorí sme andelským zvesto-
vaním vtelenie Syna Tvôjho Ježiša
Krista poznali, skrz umučenie a
križ Jeho k slavnému vskríšeniu
nekedy privedení boli. Skrze toho
Ježiša Krista Pána nášého. Amen.

Ježiš, Maria, Jozef ! Vám porú-
čam telo i dušu moju !

Ježiš, Maria, Jozef ! prispejte
mi v posledňom boji !

Ježis, Maria, Jozef ! S Vami
nech putuje v pokoji duša moja !
Amen.

Svätý, Svätý, Svätý je Pán Boh
zástupov, plné sú nebesá velebno-
sti a slávy Jeho. Sláva Otcu, i Synu,
i Duchu Svätému atd.

Modlitba pred jedlom.

Oči všetkých v Teba dúfajú, Pane, a Ty im dávaš pokrm v čase príhodnom. Otváraš milostivú ruku Svoju, a naplňuješ všetko požehnaním. Otče náš atď.

Požehnaj o Pane nás i tieto jedlá, ktoré z Tvojej štedrosti požívať budeme. Skrze Ježiša Krista, Pána nášého. Amen.

Modlitba po jedle.

Ďakujem Ti všemohúci Bože z celého srdca svôjho, za všetky Tvoje dobrodenia, zvlášte ale za to, žes ma zase jedlom a nápojom občerstviť ráčil, a žiadam Ťa, abys všetkým zomrelým veriacim večného odpočinutia udeliť ráčil, skrze Ježiša Krista Pána nášého. Amen.

Otče náš atď. — Zdravas atď.

Rozjímanie vo štvrtok.

(Keď sa na pamiatku krvopotu Krista Pána zvoní.)

Pán Ježiš Kristus na hore Olivetskej započal sa triasť a celkom smutný pravil: „Smutná je duša moja až k smrti; — bedlite a modlite sa, aby ste nevojšli v pokušenie.“ A padol na tvár svoju a volal: „Otče môj, jestli možná, odvráť tento kalich umučenia od mňa, ale nie jako já, lež jako Ty chceš.“ A pot Jeho padal sťa kvapky krve na zem; v tom zjavil sa Anđel z neba a posilnil Ho.

Modlitba.

O Ježišu! ktorý si sa pre mňa biedneho krvou potiť ráčil, pomôž mi pracovať a modliť sa, aby som neupadol v pokušenie, ale od všetkého zlého oslobodený bol. Amen.

5 Otče nášov a Zdravas atd.

Rozjímanie v piatok.

(Keď sa na pamiatku smrti Krista Pána zvoní.)

Keď bol Pán Ježiš Kristus ukrižovaný, zostala na zemi až do hodiny deviatej (našej tretej) veľká tma. Okolo hodiny deviatej volal Kristus Pán na kríži hlasom veľkým: Bože môj! Bože môj! prečo si ma opustil!? Otče do rúk Tvojích porúčam ducha môjho! A nakloniac hlavu vypustil ducha.

Modlitba.

Ďakujem Ti, o môj najmilší Pane Ježiši! že si pre mňa na kríži zomreť ráčil, o prosím Ťa, rač Tvoje boľasti do môjho srdca hlboko vtlačiť, aby mi, o Spasiteľu môj! Tvoje umučenie a smrť neslúžila k zatrateniu, ale k spaseniu duše mojej. Amen.

5 Otčenášov, a Zdravas Maria.

O Maria, rany Krista,
Tys jediná spása istá,
Vtlač hlboko mi do srdca.
(7krát opakovať, a Zdravas atd.)

K pozdraveniu Panny Marie.

(Keď sa ráno, opoludní a večer na modlenie
zvoni.)

1. Anđel Pána zvestoval Panne
Marii, a Ona počala z Ducha svä-
tého. Zdravas atd.

2. Riekla Maria: Ajhľa dievka
Pána, staň sa mi podľa slova Tvôj-
ho. Zdravas Maria atd.

3. A Slovo telom učineno je, a
prebývalo medzi nami. Zdravas atd.

Udeľ mi milosti môcť Ťa chváliť
Svätá Božia Rodička.

Udeľ mi sily proti nepriateľom
Tvojím!

Modlitba.

Milosť Tvoju, prosíme o Pane, atd.

O Pane! ráč všetkým zomrelým
veriacim dušiam skrze milosrden-

stvo Tvoje večného pokoja popriať,
a svetlo večné nech ím svieti!
Nech odpočívajú v pokoji! Amen.

Sláva buď Bohu † Otcu i † Synu,
i † Duchu Svätému, jako bola na
počiatku, tak buď vždycky až na
veky vekov. Amen.

O najpotrebnejších pravdách viery.

Každý človek, ktorý k užívaniu svôjho rozumu prišiel, aby spasený bol, musí vedieť a veriť:

1. Že je jeden Boh. 2. Že je Boh spravodlivý sudca, ktorý dobré odmeňuje a zlé tresce. 3. Že sú tri Božské Osoby jednej bytnosti a prirodzenosti: Otec, Syn a Duch Svätý. 4. Že druhá Božská Osoba človekom učená je aby nás na kríži vykúpila a spasila. 5. Že duša človeka je nesmrteľná. 6. Že milosť Božia človeku k spaseniu

je nevyhnutne potrebná, a že človek bez milosti Božej nič dobrého k spaseniu duše vykonať nemôže.

Dalej je potrebné vedieť nasledujúce, a mal by ťažký hriech, ktoby to z nedbanlivosti nevedel:

1. Vyznanie viery. 2. Modlitbu Pána a Pozdravenie andelské. 3. Desiat Božích a päť cirkevných prikázaní. 4. Sedem szätých Sviatostí.

Verím v Boha všemohúceho atd. Otče náš atd. Zdravas Maria atd. pozri pri modlitbách ranních.

Desať Božích prikázaní.

Ja som Pán Boh tvôj.

1. V jediného len Boha veriť budeš.
2. Nevezmeš Meno Božie na darmo.
3. Pomni abys deň sviatočný svätzil.
4. Cti Otca svôjho i matku svoju, abys dlho živ bol a dobre ti bolo na zemi.
5. Nazabiješ.

6. Nezosmilniš.
7. Nepokradneš.
8. Nepremlúviš krivého svedoctva proti bližnému svôjmu.
9. Nepožiadaš manželky bližného svôjho.
10. Aniž požiadaš statku jeho.

Dve hlavné prikázania lásky sú:

1. Milovať budeš Pána Boha svôjho z celej duše svojej zo všetkej mysle svojej a z celej sily svojej; toto je prvé a najväčšie prikázanie; druhé ale je mu podobné:

Milovať budeš bližného svôjho, jako seba samého (Mat. 22, 37-39).

Najznamenitejšie dobré skutky sú: 1. Modlitba, 2. pôst. 3. almužná.

Čokoľvek chcete, aby Vám ľudia činili, i vy čiňte im.

Boj sa Boha, a zachovávaj Jeho prikázania, lebo tým staneš sa celým človekom. A Boh bude zo

všetkých hriechov a zo všetkého, čo sme dobrého lebo zlého robili, pri súde účty požodovať. Eccl. 12, 13. 14.

Päťoro cirkevných prikázaní.

1. Zasvätené sviatky svätiť.
2. V nedeľu a vo sviatok sv. Omšu nábožne slyšať.
3. Štyridaťdenný pôst, štvoro suchých dní (kántry) a iné ustanovené pôsty zachovávať, tiež v piatok a v sobotu od mäsitých pokrmov sa zdržovať.
4. Najmenej jeden raz v roku svôjmu nariadenému kňazovi sa zpovedať, a v čase veľkonočnom Najsvätejšiu Sviatosť Oltárniu prijať.
5. V zapovedenom čase svadobného veselí nedržať.

Sedmero Svätých Sviatostí.

1. Svätý krst.
2. Birmovanie.
3. Najsvätejšia Sviatosť Oltárňa.

4. Sv. pokánie. 5. Poslednie pomazanie. 6. Svätenie kňazstva. 7. Stav manželský.

Kto zotrvá až do konca, ten spasený bude (10. 22. Mat.).

Zlatá abeceda.

A.

Anjelskočistý nech je tvoj život; jestli chceš mať nárok na mzdu čistotných.

B.

Blahodarný liek sú choroby, lebo učia poznať seba a vlastných priateľov, a ukazujú, jak veľké dobré je zdravie

C.

Celý náš život je milosť. Chudobný sa vo viac milosťách súčastňuje, jako bohatý; lebo tomu i to za pokrm slúži, čo sa bohatému obiažným stáva.

D.

Deň celý sa modli, ráno a večer, pred a po jedení, pred a po práci, lebo jedine Boh môže dobrý počiatok a koniec dobrý dať.

E.

Evu zvedol diabol, že hneď neušla, lež s ním vyjednávateľ začala. Jestli chceš pri pokúšaní istejšie zvíťaziť, s diablom sa nedohaduj a ku Bohu o pomoc sa utiekaj.

F.

Fujak odnáša čas a deň za dňom sa mína, len križ Pána na veky trvá i na konci sveta skvieť sa bude na neby; hriešnikovi večnú boľasť, a spravodlivému večné Alleluja oznamujúce.

G.

Gazduj s časom a rozváž, že povinnosti sú kresťanovi ľahkým bremenom. Kdežto synovi sveta sú ukrutným jarmom: bo nenachodí v nich žiadnej potechy.

H.

Horekovať len ten bude, kto nevie, že Boh riadi svet, a že nie na slepo ťahá ľud.

I.

Istý pokoj len ten požíva, ktorý si nič inšieho nežiadá, než, aby bol na druhom svete spasený, tu ale na zemi by sa stalo všetko to, čo je vôľa božia.

J.

Jedine poníženosť v nešťastiach života podáva nádej a dôveru. Bez poníženosti není žiadneho blaha.

K.

Kresťanovi rozjímajúcemu Boh všade zasadil kvietok nezabúdku, lebo nie menej z červa prtiaceho sa v prachu, jako z hviezdnatého neba Boh k tebe hovorí: Nezabúdaj!

L.

Leu ten kresťan môže úfať (nádej mať) ktorý Boha poznal, Jeho pravdy pochopil a ich dobre vie.

M.

Modle sveta čo slúža, dušu svoju ztratia, bo zriedka, alebo bez dostatočnej prípravy užívajú sviatosti a nad ničím duchovne nerozjímajú.

N.

Nepodvol sa zvedavosti, lebo ona je, čo hrozí čnosti a bojuje proti nevinnosti, asíce zriedka bez vífazstva, lebo zvedavosť búri čnosť v ňutrobách srdca tvojho.

O.

Obetovavosť žiada Boh , ale ešte väčšiu žiada svet. Boh stonásobne odmení, kdežto svet za všetky obety smrťou spláca.

P.

Pamätaj , že slávne z mŕtvých vstanie je len nevinnému slúbené, a že výlučne, jedine nevinné radosti sú čisté a dávajú spokojný odpočinok v lône hrobu.

R.

Rob všetko k pocte a k oslave Boha, pre dušu svoju a večný život, abys ani chvíľky nadarmo nezmárnil.

S.

Sú mnohé matky, krom matky Cirkve ale len jedna, ktorá je hodná mena tohoto čestného , asíce Maria , ktorá jedine pomáha, teší, a vychováva bez konca, jako opravdivá matka.

U.

Uver, že pre krestana rozumného všetky radosti života márneho sú takmer súženia, lebo v týchto žiaden cieľ, ale radnej hriešne nástroje nachodí.

V.

Večne sa nič na zemi tejto neudrží. Na veky len z druhého sveta ozvať sa môže: hriešniku — tam je večnosť — ! Ty spravodlivý — tam je večnosť.

Y.

Ysop je znak hriešnika a hovorí k srdcu jeho: „len horký liek je vstave rany duše úplne vyhojiť.

Z.

Z prachu sme a v prach sa obrátíme, pomysli si to, a preto nech ti je každá tvoja žiadosť, slovo a skutok kresťanský, by si tak Ježiša Krista sťa Vykupiteľa svojho a Mariu sťa matku svoju na veky ctiť môhol.

Márnosť slávy sveta.

Prečo sa človeče tak po sláve ženieš?
Svet je márny — svet ťa sklame — to dobre vieš.

Viac uver literám písaným na ľade,
Než jemu, keď slávu pred oči ti kladie.
Viacej sklu slabému, ba krehkej nádobe
Dôverovať môžeš, než jeho porobe.
Pomni, kde je slávny nekedy Salamon?
Alebo, kde tvárou ľúbežný Absalon?

Obávaný sudca Samson kde sa podel?
 Slepota, hrozná smrť to bol jeho podiel.
 Kdeže mešká Caesar vzněšený na boje?
 Kde Cicero píšny na rečníctvo svoje?
 Kde Aristoteles vysoký na vlohy?
 Kdeže sa podely zo sveta oblohy?
 Tolké osobnosti, tolikí mužovia
 Len že žili niekdy vieš ty tak jako ja. —
 Jaké krátke hody tohto sveta sláva,
 Sťa ten stieň človeka sem tam sa premáva.
 Nič ti neosoží, ba na večnosť škodí,
 Keď zdroja božieho pozbaví ťa vody.
 Písmo sväté slávu volá „kvetom trávy“
 Lebo dneská žiješ, zajtrá červ ťa strávi.
 Nemôžeš poviedať, že deň ti zasvitne,
 Bo smrti si v moci v noci i po vidne.
 Nič nevolaj svojim, čo stratiť sa môže.
 Abys neľutoval na smrteľnej lože;
 Radnej čo mol sožrať i vziať môže zlodej,
 Proti tomu múdre milosťou sa odej.
 K svetu nadviezdnému k vyšinám sa
 povznes
 A zakúsiš radosť v srdci svojom už dnes — !

Viera, nádej a láska.

1. Bože verím, Bože dúfam, zo srdca
 milujem Ťa, za kresťana sa vydávam,
 všetko verím a vyznávam, čo uči Cirkev

kresťanská, bo to je Tvoja reč Božská. V tejto viere a nádeji v láske Tvojej posilni ma.

2. Bože verím, Bože dúfam zo srdca milujem Ťa. Ty si večná pravda Bože, Teba sklamať nik nemôže, Tebe nič není skrytého, tak verím bez strachu všeho. V tejto viere a nádeji v láske Tvojej posilni ma.

3. Bože verím, Bože dúfam zo srdca milujem Ťa. Verím, že Boh je jediný, okrem Jeho není iný, v troch osobách jedno božstvo, dobrým svoje dá kraľovstvo. V tejto viere a nádeji v láske Tvojej posilni ma.

4. Bože verím, Bože dúfam, zo srdca milujem Ťa. Verím, že Otca večného Syn k nám z trônu nebeského, na zem stúpil a nám sa dal, a človečenstvo na seba vzal. V tejto viere a nádeji, v láske Tvojej posilni ma.

5. Bože verím, Bože dúfam, zo srdca milujem Ťa. Ty chceš aby dúfal v Tebe, že po smrti dáš mi nebe, a odpustíš všetky viny, tomu kto pokanie činí. V tejto viere a nádeji v láske Tvojej posilni ma.

6. Bože verím, Bože dúfam zo srdca milujem Ťa. V Tvoju pomoc všetko skladám v sľúboch Tvojích si zakladám, že

jak ráčil si prisľúbiť, tak chceš iste i vyplniť. V tejto viere a nádeji v láske Tvej posilni ma.

7. Bože verím, Bože dúfam, zo srdca milujem Ťa. Tys' to dobré najvzácnejšie, všetkej lásky najhodnejšie. Tebä Lásko! nad vše iné, žiadam si jedine. V tejto viere a nádeji v láske Tvej posilni ma.

8. Bože verím, Bože dúfam, zo srdca milujem Ťa. Keď ja budem už skonávať, lebo v hrobe odpočívať, áno keď bár zhnije telo, chcem, by ešte v srdci znelo: Milujem Ťa, o Bože! milujem Ťa.

Božské srdce utočiste.

(ďla „Sendbota.“)

Božské srdco! pred Tebou kloníme
v nehodnosti citu hlavy;
z Tebä milosť, požehnanie plyne
nech že Ťa vždy srdce slavi.

Sládké srdco! v Tvojej vzácnej rane
danej hrotom Ti oštepá;
nech nám stáva silný mur k ochrane,
keď svet búri vášeň slepá.

Drahé srdco! Ty zdroj vždycky činný,
čo vylievaš krv Ježiša
obmyj srdca nášho hnusné špiny
nech v ňom milosť rozhostí sa.

Vzácnosrdce ! z Tebä tečie rosa
pobarvená Krvou svätou,
ona značí žriedlo, z ktorého sa
pojí smädný v suchu svetov.

Lásky srdce ! plameňom ružové,
ktorý z Tebä divno žiari,
ten Ťa z neba na zem za ľud zovie
zomreť kríža na oltári.

Bôlne srdce ! veniec upletený
z trňa, čo sa v Tebä ryje,
značí krutosť našich previnení.
Trpčejších to nad jed zmyje.

Milé srdce ! kríža znak čo z Teba
svetlo šíri v kraje zeme,
nech je nám schod, po nomž idúc neba
slasti, slávu obsiahneme.

Sladké srdce ! rozkoš duše milá
z Tebä sila život tečie
popraj by Ťa Tvoja brať svoila
sebe blaho za najväčšie.

Srdce Jezu ! nadcenných milostí
nádobo Ty preplnená,
zhliadni na nás, daj nám do sýtosti
z lásky svojej občerstvenia.

Maria naše utočiste.

O Mario Matko môjho blaha,
Ty radosti mojích eden!
Tys myšlienok mojich večná snaha
Tebe platí vzdych nejeden!
Tys mi Matko krásna
Vo tmách hviezda jasná
Tys ochrana v divej búrky
Keď prúd zlosti do mňa zúri.

Keď stiesnený nehodami sveta
Kloním k zemi slabú šiju,
Tu Ty Matko slávon priodetá
Jedovatú šliapeš zmyju.
A ja k nebies stánku
Na kriekach Ti Vánku
Vďak zasielam, Holubico
Čistá, slabých pomocnico.

Keď hrmotom hromu s hrozným treskom
Nešťastie sa na mňa rúti
Keď sa čo blesk po modru nebeskom!
Pohromy meč bliska lúty
Keď mi slnko schová
Mrak sťa tma hrobová
Vtedy Matko nech pres chmáry
Lesk nám žiari Tvojej tváry.

A keď bude ubývať mi sily,
Zrak sa zmúti, čerstvosť zvädne,
Keď postava pomaly sa schýli,
A na hlavu sňáh napadne;
Keď ma Ten zayolá,
Jehož's Matkou bola,
Keď čo sudca raz sa zjaví:
S Tebou Matko budem zdravý.

K sv. Jozefu.

Zdrav buď pestúň Pána Krista :
Zdrav buď pomoc biednych istá
Svätý Jozef patron náš.
Zdravstvuj oddanec Marie
Nevinosti tej lalie
Ty čo núdznym pomôcť znáš.
Blahé Tvoje dní a roky
A zásluhy plné kroky
Pri Pána opateri,
Sladko uplinul Ti život,
Keď dieťaťu božiemu vhod
Slúžils' dľa srdca viery.
Hneďky jak so synom si hral,
Hneď volajúc : Boh môj a kráľ !
Objímal si sa s ním.
Bosky si dostával, dával
Jako Ťa milosti nával
Pojal. oduševnením.

Kto milovať nechcel by z nás
Boha Krista, z neba to hlas,

Dľa príkladu Tvojého?

Nieť života nieť človeka —

Bo slasťou srdce preteká

Pri spomienky na neho.

Na ramenách nosiť Krista

Jako káže láska čistá

Nádrám vždy je príhodne;

V obličaj a oko čisté

Bohu hľadeť blaží iste

Dusu v noci i vo dne.

Neopúšťaj dietky svoje

A vypros od Syna dvoje

Presvätý pestúne, nám:

Úctu k tebe, lásku k Kristu

A laliu myseľ čistú

Svatého to Ducha chrám.

Túžbu.

Dňa každého spievaj chválu

Srdco, jazyk v každej dobe

Úctu dávaj Tomu stálu

Čo fa vytrhnul porobe.

Zažni Pane v nás plamene

Lásky, zaženň každú snahu

Čo zo živej viery nenie,

A k večnému ved' nás blahu.

Rozvažujúc skutky Tvoje
Nadobývam novej sily,
Z rána hviezd mi vravia voje,
Žes' mi blízko Bože milý.
Zažni Pane atd.

Tys' nám zoslal svojho Syna
Čo nás viery darmi teší,
Dáva milosť, ňou sa vina
Niči; zhyne čo včul hreší.
Zažni Pane atd.

Krst umýva všetkých škvrnu
Ktorú od Adama máme
Birmovka zas keď sa hrnú
Útokov zlosť diabla láme
Zažni Pane atd.

Pokánie nám lásku Pána
Ukoreným ujisťuje.
Posilou Sviatosť Oltárňa
Cestou unavenému je.
Zažni Pane atd.

Daj o Jezu múdrosť pravú,
By sme v sviatosti kráčali,
Pravdu, miernosť, rídzosť mravu
Skutky naše by hlásaly.
Zažni Pane atd.

Popraj pýchu zkolit' statne
Srdcu daj nech hľadá Teba

Znič hriech, náklonosti špatné
Daj okúsiť slasti neba.
Zažni Pane atd.

Srdcu daj nežnosti, sily
Vzdorovať diabla úkladom,
By sme sa vždy Tebe mili,
Tvojim riadili príkladom
Zažni Pane atd.

O prijd' a daj záloh lásky
Ukoj túžby slasťou neba
Ztrhaj sveta shubné pásky,
Sviaž nás s Otcom, to nám treba.
Zažni Pane atd

Odpusť, túžime že hore
O ty svetlo nášho života !
Keď kto zná Ťa, slasti more!
Za tebou ho túžby schytia.
Zažni Pane atd.

Buď o Jezu v každej dobe,
O buď duše mojej sila !
Aby v boji proti zlobe
S tebou statne víťazila !
Zažni Pane v nás plamene
Lásky, zažeň každú snahu
Čo zo živej viery nenie
A k večnému ved' nás blahu.

Krátky kresťanský denný poriadok pre kresťana katolíka-

Stávaj v lete najdial' o 5, v zime o 6 hodine — a najdial' o 10 choď spať. Keď sa zbudíš hneď sa prežehnaj sv. krížom hovoriac: „Dnes o Ježišu! chcem všetko z lásky k Tebe podniknúť a vykonať.

Rýchlo vstaň hore — ináč by si bol zaiste lenivosťou premožený. Pomodli sa tvôju ranniu modlitbu klačiac. Ráno, na poludnie a večer pomodli sa skrúšene: Andel Páne.

Po rannej modlitbe čítaj kúsok z nejakej duchovnej knihy s rozvahou, a započni vo vnútorňajšej modlitbe sa cvičiť.

Pred prácou, bár v čom by táto pezostávala, urob dobrú mienku: Všetky moje skutky a trápenia, rečí, myseľ — chcem Tebe z lásky o Bože! obetovať. V práci a v

odpočinku; božiu chválu a úctu rozmnožovať, — chcem, čokoľvek robiť budem. Bohu môjmu samému chcem dať — telo a dušu, môj celý živôt, — daj, o Ježišu! mne milosti k tomu.

Tebä, Maria, chcem ctiť — ktorá si nám spásu priniesla; — čo ma Tvoje príklady učia, — chcem vždy na pozore mať! Daj, by som Ťa detinský miloval, — nedopušť, aby som hriechy páchal. — Dňom a nocou ma ochraňuj.

Po práci: Pane! len Tebe — len Tebe chcem sa ľúbiť — odpušť mi moje viny.

Pri jedle buď veľmi striedmi — nenajedz sa do sýtosti, keď v dobrom chceš pokročiť; a nejedz nikdy, bez toho, že by si na chudobných nepamätal.

Chod' k práci alebo k učeniu s ochotou, a nerob pri tom veľa

okolkov. Chod' každodenne keď len možno ku sv. omši, každú nedeľu, aj na kázeň alebo na katechismus a učiň dobrý skutok. (Týmto zameškaný čas vynahradí zaiste Boh hojne.)

V pokúšaniach opakuj jednoduché výpovede; alebo té v zlatom ABC naznačené.

Pred spaním (v lete o 10, v zime asnáď o 9. hodine) skúmaj minulý deň dôkladne, oľutuj poklesky vždy náležite a nezapomeň nikdy na večerňiu modlitbu.

V posteli, polož ruky na prikrývku. — (Život je krátky, preto ver: 7, najvyšš 8 hodín dostačí k spaniu.)

Cti obzvlášťne.

V nedeľu trojjediného Boha,
v pondelok modli sa za dušičky,

v utorok sv. Anjela strážca,
v stredu sv. Jozefa,
v štvrtok Najsvättejšiu Sviatosť
Olárňú,
v piatok utrpenie Krista, a
v sobotu blahoslavenú Pannu Mariu.

Krátka modlitba pri sv. omši.

Pri vchode do chrámu.

O Ježišu! smiluj sa nado mnou,
odpušť mi moje všetky hriechy,
aby som sa hodným pred Tebou
objavil.

Pristup.

Pomôž mi, o Pane! pri sv. omši
vroúcnou pobožnosťou prítomným
byť, popraj mi skrze Ježiša Krista,
Tvojho Syna, ktorého kňaz teraz
pod spôsobom chleba a vína skutoč-
ne, pravdive, a podstatne obetuje,
ponižené srdce, svätú a nepremo-
žiteľne účinkujúcu lásku, a milosť

vytrvalosti až do konca. Za to Ta prosím skrze tohože Ježiša Krista, Pána nášého. Amen.

Na čítanie.

Verím v Tebä, pravdivý trojedený Bože, Otče, Synu a Duchu svätý. Ktorý si všetko stvoril, Ktorý všetko udržiavaš a spravuješ, Ktorý dobré odplácaš a za zlé trestáš. Verím, že Syn boží človekom sa stal, aby nás svojou smrťou na kríži vykúpil, a že Duch svätý svojou milosťou nás posväcuje. Ja verím a vyznávam všetko, čo si Ty Bože zjavil, čo Ježiš Kristus učil, čo Apoštoli hlásali a čo svätá rímsko-katolícka cirke v nám k vereniu predkladá. Toto všetko verím, lebo Ty o Bože si večná a nekonečná pravda a múdrosť, ktorá ani sklamať ani sklamaná byť nemôže. O Bože! rozmnož vieru moju.

Na Evangelium.

Dúfam a dôverujem v Troju nekonečnú dobrotu, že mi pre nekonečné zásluhy svojho jediného Syna Ježiša Krista, dáš v živote poznať moje hriechy, opravdivú ľútosť a odpuštenie udeľíš, po smrti ale večné blaho dať a popriať ráčiš, Tebä z tváry do tváry vidieť, milovať a nekonečne Ťa požívať. Úfam tiež aj potrebných prostriedkov od Tebä, toto všetko obsiahnuť. Úfam od Tebä, lebo si mi prisľúbil, Ktorý si všemohúci, nekonečne dobrý a milosrdný.

O Bože! posilni nádej moju.

Na Obetovanie.

O Bože! milujem Ťa z celého srdca môjho nado všetko, lebo Ty si najvyššie dobré, lebo Ty si nekonečne dokonalý a všetkej

lásky hodný; aj preto Ťa milujem, že si ku všetkým tvorom Tvojím najvyšš dobrotivý. Želám si z celého srdca, aby Ťa tak milovať mohol, jako Ťa Tvoje najvernejší služobníci milujú a milovali. K jejích láske pripojujem moju nedokonálu lásku; rozmnož ju vo mne, o najdobrotivejší Pane! vždy viac a viac. Keď Ťa už teda opravdive a vnútorne milovať žiadam, a to robiť silne sa vynasnažujem, tak mi ľúto zo srdca, že som Tebä, moje najvyššie dobré, Ktorého nado všetko milujem, môjho Stvoriteľa, Vykupiteľa, a Posväťiteľa, rozhneval; bolí mä, že som zhrešil, že som Tebä môjho všemohúceho Pána, môjho najlepšieho Otca, obrazil. Silne pred sebä si beriem všetky hriechy a zlé príležitosti opovrhovať, za spáchané ale zlé skutky vždy viac a viac ľutovať, a nikdy proti

Tvojej najsvätejšej vôli nejednať. Prijmi ma zas za Svoje dieťa, a daj mi milosti k vyplneniu môjho pred-savzatia. O to Ťa prosím pre neko-nečné zásluby Tvojho božského Syna, nášho Pána a Vykupiteľa, Ježiša Krista. Amen.

Na Praefáciu.

Modlitba za cirkev.

Modlime sa za svätú boží ucir-kev, aby ju Boh, náš Pán na celom okršleku zemskom, zvlášť ale v našej vlasti, v pokoji a svätosti udržiavať ráčil, aby nevedomých a blúdovercov k poznaniu pravdy priviedol, zatvrdlivých hriešnikov obrátil, ľavých kre-šťanov povzbudil, slabých a pokúšaných posilnil, kňazstvo v duchu a horlivosti Ježiša Krista udržiaval, aby všade poznanie božské a láska rozšírená a rozplamenená bola.

Pod sv. Premenením.

Odpusť mi, o Bože! pre umučenie a smrť Tvojho veľamilovaného Syna, moje všetky hriechy, a ochraňuj ma pred budúciimi.

O drahocenná krv môjho Vykupiteľa! oslobod' ma od všetkých hriechov, a očisť poškvrenú šatu nevinnosti, aby som od teraz počnúc len v Tebe žil, a niekdy aj v Tebe zomrel. Amen.

Po sv. Premenení.

Nebeský Otče! smiluj sa nad našou vlasťou, a daj všetkým, ktorí vzývajú Tvoje sv. meno, opravdivé sa spojenie vo viere, bez blúdu a rozkolnosti, osviet' blúdaci h a prived' ich na cestu Tvojej spásy. Obmäkči zatvrdelých hriešnikov, a daj im milosti k opravdivému obráteniu. Povzbud' všetkých chladných kresťanov a

rozpál vnich oheň Tvojej lásky. Posilňuj slabých a upevňuj ich vo viere. Udeľ kňazstvu Tvojho sv. Ducha a vzbud' v ňom opravdivú horlivosť o duše. Daj nám všetkým páľčivu túžbu Tebä poznať, Tebä milovať, Tebe slúžiť. O toto Ťá prosíme skrze Tvoju drahocennú krv v mene Tvojho jednorodzeného Syna, Ježiša Krista, ktorý s Tebou a s Duchom svätým, čo pravý Boh žije a kraľuje od večnosti do večnosti. Amen.

Po sv. Omši.

Odpusť mi, o Ježiši! všetky moje roztržitosti a nečestnosti, a sprevádzaj ma s Tvojím požehnaním k môjmu povolaniu a neopúšťaj ma nikdy. Amen.

Hrozen smierenia.

Čo že značí hrozen ten, čo Matka
Dáva svôjmu Synáčkovi.

Hrozen ten, čo žalosť troví,
Silí, — šatí v hábu neviniatka? —
Dietko hľadá okom holúbätka

Za mnou a tak ma osloví:

„Krv hrozna, čo v človekovi
Radosť plodí, je krv moja sladká.
Nech ti sladí živôt vždy krv táto!

Ku nápoju tomu, k tej hostine
Prosredník tvôj nebeský ti kynie.
Jestli v pravde zotreš svoje chyby,
Hrozen tvoje blažiť má pochyby
Len že musíš Matku prosit za to!“

Viera, nádej, láska.

Sú tri veci na sveta postati

Nado perly mora krásne,

Pred nimi i diament hasne,

Pred nimi i slnko lesk trati.

Nepíši sa nimi ni rohatý

Kriváň, ani polia klasné

Nie su lesom šumným vlastné —
Celý svet so všetkým ich nezplatí.

Sú to kvietky siate rukou Krista,
Ktoré si pestuje duša čistá.

Chrání, bárs i sveta základ práska.
A tie kvietky, ktoré zdobia kráľov,
Čo sa kryjú šatou zastaralou,
Sú to čnosti: viera, nádej, láska.

Viera.

Sličná dcéro nebies, drahá viera!
Kvet ty krásny v púšti sveta,
Útulok, čo hľadáme ťa,
Keď nám ňádra zloba sveta sviera;
Čo človek bez teba? Nízke zviera,
Čo bez cieľu sem tam lieta. —
Nezná svet ni jeho dieťa
Moc blažiacu, júž' ti odopiera;
Viero! tys ten balzam z neba daný;
Hlboké čo liečiš srdca rany;
Ty čo vodiš pochybujúceho.
Vylej do srdc našich pokoj svätý,
Nech sa z nich preč pochybnosť vytratí,
Pred tvár prived' nás Všemohúceho!

Nádej.

Nádej krásna, perla veľkej ceny
Nám chudobným Bohom daná!
Len ty's v časoch zlých ochrana.
Kým je človek s tebou pobratený.

Ty's o nádej sveta vo vlnení
Tonúcemu zem vítaná —
Len zúfalí sa ňa stráňa
Lež i hynú vášňou zaslepení
Družka verná buď pri boku deťom
I keď hrôza nehôd búri svetom,
I keď šťastie im sa milo smeje!
Jú si zalúb kresťan! ňou sa psota
Mierni, ona svieti v tmách života,
No i za hrob siaha lúč nádeje.

Láska.

Znám ja ružu, kňaznú všetkých kvetov
Tá si krásu z neba bere,
Peknie, keď ju búra pere
Zaštepenú Boha rukou svätou.
Je to láska. S ňou v handry odetou
Syn sa núka sveta dcéro,
A zúfalstvu u nevere
Sobectvo je za ňu družkou treťou.
Kvitne krásne len v srdci kresťana
Spasiteľa rukou pestovaná
A nevädne, bars ju zloba pliaska
Žiadna obeť jej prehnaná nenie;
Lebo nie na pernách márne znenie,
Ale v srdci býva pravá láska.

Nevera, zúfalstvo, nenávisť.

Znám zas druhu protivného kvety,
Zahnieczené v pekle dolu,
Avšak z tade k nám sa koľú
A ích semä šírym svetom letí.
Za nimi sa ženú sveta deti,
A ích berú na hrud' holú,
Nie po jednom ale spolu :
Bo, vraj, nieť slasť po umreti
V ních sa sveták kochá, ích jed pije,
Staby kvet života — chráni zmyje,
S nimi sladko žije, no umiera !
A tie kvety, ktorých zápach trávi
Sú to skutky pekelnej pandravy :
Zúfalstvo, nenávisť a nevera.

Nevera.

Velebný je povrch tichý mora
Keď ním vlnky biele plynú —
Keby's pozrel však v hĺbinu —
Tam boj vedie s ohavou potvora.
Rovná sa mu človek, nebies stvora,
Keď ho slasti viery minú, —
Zvonku darmo hľadáš špinu
Lež to srdce, to je dravcom hora ;
Svet zabáva a sám doma stene,
Nezná ztlášiť svedomie zbúrené

Lieky sháňa a je preca chorý.
Stúl sa dušo, jako kvet pred mrazom,
Pred tým hadom, hnusným zemeplazom:
Bo reč jeho, no dych ťa umorí.

Ruža päflistová.

Venovanie.

O Ty vyvýšená
Svetov Paní,
Zora uzardená,
Čo tmy strani!
Čím Ťa uctiť božstva chrám? —
Drahokamy, sriebro, zlato,
Spomneť jich nestojí za to,
Tiež čím vládnem, to Ti dám:
Príjmi „Pana kvetúca“
Piesne, ktoré nyjúca
Tebe peje duša!
Nech za nimi ruša
Všetko k Tvojej chvále
Neustale
Môjho srdca nech vždy znie Ti pieseň
Či mám radosť, bôle a či tieseň.

Medzi kvietim v okolí usmiatom
Kvie sa ruža päflistová,
Krásna sťa tá lalijová
Niva, jahôd pretkaná šarlátom.

A v sried listkov na tom očku zlatom
Sedí kvapka diamantová,
Tá ich vlhcou nebies chová
Slnko trúsac po kraji okriatom.
A tie lístky, čo sa v hlbku chráňa,
Keď sa mračno na obzore sbiera,
A blesk na zem šír dial iskry rojí, —
Je to veniec čnosti Matky Pána,
Vitý, keď sa trpezlivosť, viera,
S tými cudnosť, činnosť s láskou pojí.

Viera.

Z nebies trônu anjel s vestou letí,
Na zem túžbou ustonanú,
Pozdravom ctí divným Panu
A tá verí, čo Jej posol vetí.
Slovo slovom pravdy učí deti
A žnie za to podlú hanu,
Jedna len je nezviklanú
Vieru čo má: Pani nado svety,
A keď Slovo spásy odoznieva,
Hrozným: „Ukrižuj ho!“ udnsené,
Keď sa pravda predo lžou zatmieva,
Keď druh Slova bojazlivo hladí:
Vtedy Vernej, bôle snásobené
Matky viera nebies mädom sladí.

Trpezlivosť.

Bol rod Jesse slávny, už viac nenie,
Berla jeho ciest sa stala
Drúžkou, dcéra osíralá
Od svojeti žnáša potupenie,
Trpí, keď ju svojích tvrdosť ženie
K statku v tmavú skrýšu brala,
Keď zlosť sveta meč vyslala
Zničiť dávno čakané spasenie.
Keď bes ľudstva zúri proti Pánu
A zastiera krve prúd šarlátom,
Matka trpí v hĺbke srdca ranu.
Pod krížom, kde ju sám pohľad mučí
Kde meč hriechu orie v srdci svätom
Maria nás biedy snášať učí.

Činnosť.

Jako včelka bystrá pracovitá
Poletuje na kvet z kvetu:
Tak Maria sotva svetu
Svit deň vešti, už sa v práci chytá,
Hned' vretienkom Panny ruka hbitá
Vrtiac ruší tichosť svätú,
Hned' zas prsty svižno pletú,
Hned' zas ihla kusy v celok chytá,
Takto hýbä nežné ruky teľa,
Kým sa na bok druhý zem nezvalí,
A hľa už má, pred tým čo chybelo.

Lež i duša s Bohom v práci vždy je
Či sa nebo smeje a či kalí,
Jej srdce vždy za ním túžbou nyje.

Láska.

Jedon ešte lístok pozostáva
Na do všetky zapýrený. —
Nič krajšieho naddeň neni,
I nepriateľ ctiť ho neprestáva.
Marie, to láska, čo nám dáva
Nazpät život utratený —
Ona žiadnej nezná zmeny,
Či nás hana stíha a či sláva,
Bárs Jej Syna z jasiel v kraj zlý, holý ;
Z púšte na kríž ženie vina rodu —
Ona preca Matkou nám byť volí !
O Maria zažni srdcia dietok
Lásky žiarou, nech z nich každé Plodu
Tvojmu biel-rudý dá ruže kvietok !

Čistota.

Jedon lístok ruže nebies tokom
Vlažený nám srdce ladí ;
Vždy je krásny, vždy je mladý,
Bárs čas mladosť, krásu ničí skokom,
Darmo pekla plaz naň vitným okom,
Čo smrť, biedu nosí, hľadá --
Krása lístka, špate vadí,
Tá beh trávi jeho blaha rokom,

A ten lúpeň nežný barvy sňážnej,
Čo sa vo tmách vášne sám trblieta,
Je to cudnosť svieža nebies kňážnej
Tá Ju Pannu pannien, najviac krási,
Tú si váži nad koruny sveta,
Za ňu volí nebyť Matkou Spáasy.

Myšlienky smútku.

Trpia duše, trpia mnoho.
Tam v očistci, — a za koho
Tolké musia znášať strasti
Tolke biedy a bolesti? —
Len načúvaj ako kvíľa,
Jak vzdychajú, že už chvíľa
Zásluh sa jím pominula ;
Prosba ich by skalou hnula :
„Bože vidieť tvoj obličaj,
Dušám biednym čím skorej daj!
O, lepšie keby sme boli
Kráčaly dľa tvojej vôli,
Mohly sme už vidieť Tebä
A účasť brať v sláve neba!“
Avšak darmo nárek všetok!
Kým nestečie trestov potok
Zaslúžených za uřážky,
Nezastanú božie vážky. —
A ty, bez starosti žiješ,
Nepamätný, že tvôjho tiež

Môže byť osud bolastný,
Ak nezačneš život zvláštny.
Len svojím žiadosťám hovieš,
O súcite k dušám nevieš;
Keď predca len .ty jediný
Dost' učiť za ih víny
Môžeš božskému sudcovi,
Ktorý len tak je hotový
Dušičky z očistca pustiť,
V nebešťanov príjemný byt. —
Teda kráčaj rovnou cestou
Za svätou Krista nevestou;
Obetuj vždy biedy muky
V láskyplné božie ruky
Za dušičky a za seba
A dosiahneš s nimi neba.

Ku sv. primaniu.

Mocný sveta Pane!

Pred tvár Tvoju dneská
Že hriešnik si stane
Koľká slasť nebeská.

Ty draby Spasiteľ!

Pripravil si mi ples,
Jaký som nevidel
Oddávna iba dnes.

Ku mne hľa biednemu
Ty Boh si sa snížil;
A učinil zmenu
Keď diabla si zničil.

Kol'ká poníženosť,
Keď zeme a neba
Pán zostúpi čo hosť
Vo spôsobe chleba.

Bože! nie som hoden,
Že vojdeš pod strechu
Moju a tento deň
Zlomíš sväzky hriechu.

Ale čo mi možno
Včul konať nezmeškám,
By kráľa osožno
Uzavrel v srdca chrám.

Chcem hriechu vyhýbať,
V noci tak i vo dne,
Chcem základom hýbať
S Ježišom vo vedne.

Bo výkony čnosti
Popri pevnej vôli
A popri milosti
Nemožné neboly.

Rozjímánie po sv. prímaní.

Kto to, čo dnes prišiel ku mne ?

Či priateľ a či kráľ ? —

Pri myšlienke srdce sa mi pohne,

Že to ten, čo mu hral,

Dávid sväté žalmy ;

Že to ten, čo mu stlal

Ľud odev a palmy.

Kráľ kráľov ! s komonstvom jakým

Ku mne si sa snížil ? —

S chlebíkom zastieraš mäkkým

Seba, abys zničil

Moc kniežata tmy,

A zástavu vztíčil

Vlastnú medzi ľuďmi.

A ja kto ? že mä návštevou

Pocíti Boh môj lúbil ? —

Syn biedny potomok Adamov,

Čo ho diabol ubil

V puto hriechu, zlosli,

A čos ho ty umyl

Na kríži z milosti.

Lež čo si sa ubytoval

Podo strechu moju ?

Či príbytok, skvostnú poval,

K tomu, i čnosť dvojú :

Čistotu a lásku

Milú, všedobra Zdroju !

Chces dať v srdce pásku ?

Hej cítim, že srdce horí

Láskou jak nikdy prv ;

A že z tvrdej hriechu kôry

Zlomky splakuje krv

Boha láskou čistá —

Bystro sprevádza hru !

Ctiac tak svojho Krista.

Myseľ tiež jak vžul tak biela

Nech ma vždycky blaží,

Bo Boh od koruny diela

Dar nežiada väčší

Nad čistoty kvieťa,

Ktoré On sám vlaščí,

Tvoriac z nás si dieťa ?

Litanie za dobrú smrť.

O Pane Ježiši Kriste, Boh môj
najdobrotivejší a Otče milosrden-
stva ! ja sa blížim k Tebe s po-
níženým, ľútosti plným a docela
zahaňbeným srdcom a porúčam
Tebe moju poslednú hodinku a

všetko čo mi po nej na druhom svete nastúpiť má.

1) Keď moje vystreté a hýbať sa nemohúce už nohy ma napomínať budú, že moje tuzemská púť sa ukončuje; vtedy o najmilosrdnejší Ježiši, smiluj sa nado mnou.

2) Keď moje trasúce sa a sklavené ruky nebudú môcť kríž tvoj, o dobrotivý Ježiši! chytiť a držať a bolästi mä uútiť budú oproti vôli mojej kríž tvoj na lůžko padnúť nechať; vtedy o najm. Ježíši smiluj sa nado mnou!

3) Keď moje zatemnené a pred blízkou smrťou prevrátené oči odomicrajúc, na Teba pozeráť budú; vtedy o najmilosrd. Ježíši smiluj sa nado mňou.

4) Keď moje chladné a trasúce sa porny (gamby) posledný raz tvoje najsladšie meno vyslovia; vtedy atď.

5) Keď moje vybládlé líce okolo

stojacúh útrpnosťou a strachom naplňovať budú a moje smrtným potom zmočené vlasy na hlave mojej sa vystierať a blízky koniec oznamovať budú. Vtedy atď.

6) Keď uši moje užuž na vždy zatvoriť sa majúce, pred rečami ľudí posledný ráz sa otvorí, aby Tvoj hlas počuly, ktorý celú večnosť moju rozsúdi, vtedy atď.

7) Keď obrazotvornosť moja strašnými obrazmi plašená bude, a duša moja v smrtnú úzkosť upadne; vtedy atď.

8) Keď duch môj pri pohľade na toľké hriechy moje a strachom pred súdnou stolicou Boha živého pomätený, bojovať bude s anjelom temnosti, ktorý sa bude namáhať tvoje veľké milosrdenstvo mi zahaliť a mňa v zúfalstvo uvrhnúť, vtedy o atď.

9) Keď biedne srdce moje bo-

lästou všetko sklúčené a strachom pred smrťou zachvátené, bojom proti nepriateľom môjho spasenia celkom sa vysilí; vtedy atď.

10) Keď ostatné slzy moje, pred znaky to blízkej smrti, vylievať budem, prijmi ih čo obeť smierenia, aby som sa, čo obeť pokáňa, na večnosť odobral; a v tomto strašlivom okamžení o Ježisi! smiluj sa nado mnou.

11) Keď okolo mňa zhromáždení priatelia a príbuzní moji zarmútení stáť a Tvoju pomoc pre mňa prosiť budú; vtedy atď.

12) Keď stratím užívanie smyslov a keď celý už svet pre mňa viac nebude. Keď sa budem v ostatných ťahoch smrteľných trápiť a bojovať; vtedy atď.

13) Keď ostatné vzdychy môjho umierajúceho srdca budú nútiť dušu moju, aby von z tela vyšla, o

prijmi tieto vzdychy jako účinok Svätej netrpelivosti k Tebe sa dostať.

14) Keď duša moja — na ústach mojích ešte chvíľku dliaca — na vždy — — zo sveta sa uberať — a moje telo — blédé — studené, krčovite vystreté, tu bude zanechané, o prijmi toto rozlúštenie mojej tuzemskej bytosti čo úctu, ktorú Tvojej Velebnosti prinášam; a vtedy atď.

15) Keď konečne duša moja pred Tebou sa zjaví a po prvý raz nesmrtný blesk Tvojej božskej slávy a Velebnosti uzrie: o nezavrhní ju od obličaju svôjho, lež prijmi ju milostive do lóna milosrdenstva Svôjho, aby Ťa ona mohla na večné veky chváliť a velebiť: o najmil. Ježiši smiluj sa nado mňou!

Modlitba.

O Bože, ktorý si nás k smrti odsúdil, lež hodinu a okamženie

smrti si nám zabalil: o popraj mi tej milosti, aby som každý deň života svojho v spravедlivosti a svätosti prežil, aby som sa stal hodným, s pokojným a dobrým svedomím so svetom sa rozlúčiť a v láske Tvojej zomrieť; skrze Pána nášého Ježiša Krista, ktorý s Tebou v jednote Ducha sv. žije a kráľuje po všetky veky. Amen.

Obleky cirkevné.

Humerales, alba, cingulum, manipulum, stola, casula, birretum, rochetum, kalich, palla, bursa, patena, corporale, purificatorium, missale.

Obleky cirkevné sú päťorakej barvy:

1. Bielej, odznak nevinosti; na deň blahoslavennej Panny, buď na deň druhej daktorej panny — v dňoch Pána najčastejšie užívané.

2. Červenej, odznak lásky a radosti, v dňoch Ducha sv. a sv. mučedelníkov.

3. Zelenej, odznak nadobudnutej nádeje od Spasiteľa J. Krista, v dňoch premenenia Pána a v dňoch sv. Ducha.

4. Belasej, odznak pokánia a skrúšenosti, po čas pôstu a pri slubných (votivných) omšách.

5. Čiernej, odznak smútku, na Veľký piatok, v deň zomrelých a obyčajne pri omšách za zomrelých.

Název okrasy oltára. — Oltárne plachty. Portatile s pozostatkami svätých.

Dokonále kresťanské hodiny.

1 hodina. Boh je len jeden, jeden je Pán, ktorý nebo a zem a všetko, čo jestvuje stvoril, udržiava a riadi; bez povedomia božieho a vôle božej nič sa nestane. — Božská prozreteľnosť je len jedna. — Jedno je nevyhnutelne ku spáse potrebné:

Milost' božia. Len jednu dušu máme, keď táto zhynie, všetko zhy-nulo. Len ráz zomreme. Len jeden dedičný krieck je, ktorý Adam a Eva v raji, my ale v nich sme spá-chali. Len jeden je Spasiteľ, Ježiš Kristus. Len ráz môžeme byť po-krstení, birmovaní a vysvätení za kňaza. Len jednu viditeľnú hlavu máme, pápeža (terajši je 250 ty.)

2hodina. Dva zákony má láska, ktoré zadržať jeden každý je po-vinný, a dľa ktorých budeme ráz súdení: a) Miluj Pána Boha svojho z celého srdca, z celej duše, z celej mysle a z celej sily svojej.

b) Miluj blížneho svojho jako seba samého. Dve miesta jestvujú po dokonanom živote tuzemskom: peklo pre bezbožných, nebo ale pre oslávených. Dvojaki anjeli sú: dobrí a zlí (čerti) Dva pramene sú zjavenia božieho: sv. písmo a ústne podanie. — Dvojaký zákon: starý,

po príchod Pána Ježiša Krista, a nový od príchodu Ježiša Krista až po našu dobu. Dvojaký je brieň, ktorý môže byť odpustený: ľahký a smrtný. Dvaja sú páni: Boh, a temnosť čili panovník sveta. Dvojakí sú predstavení: cirkevní a svetskí.

3hodina. V tri božské osoby veríme: v Boha Otca, ktorý je od začiatku najdokonalejšia bytnosť; v Boha Syna, ktorý od Otca od večných časov je splodený stane sa človekom; a v Boha Ducha Svätého, ktorý od Otca a od Boha Syna od večnosti pochádza. Tri božské čnosti sú, ktoré pri Krste sv. sa nám udeľujú: viera, nádej a láska. Tri podmienky sú potrebné k nejakému dobrému skutku: 1. milosť božia; 2. slobodná vôľa a po 3. by dobrý skutok z lásky ku Bohu bol vykonaný. Trojaké dobré skutky známe: modliť sa, postiť

a almužnú dávať. Trojaká evanjeličná rada sa nám dáva: samovoľne vyvolená chudoba, večná číستota a úplna poslušnosť proti nejakému rádovému predstavenstvu.

4 hodina. Štyri sú ostatne veci: Smrť, súd, peklo a nebo. Štyri hlavné čnosti: múdrosť, striedmosť, spravodlivosť, duševná sila. Štyri do neba volajúce hriechy poznáme: dobrovoľnú vraždu, oproti prírode spáchaný telesný alebo sodomský hriech, utiskovanie chudých sirot a vdov, ťahovanie mzdy.

5 hodina. Päť cirkevných príkazní: 1. Bys' zasvätil cirkevné sviatky; 2. bys' hodne počúval sviatočnú omšu; 3. štyridcať dňový pôst, štvoro suchých dní bys' hodne zachoval, bys' si sa zdržoval od mäsitého pokrmu v piatok a sobotu; 4. hriechy tvoje bys' ročne dľa nariadenia cirkve svätej, cirkevnej osobe vyznal a aspoň v

dobe veľkonočnej prevelebnú sviatosť oltárňu prijal; 5. V zakázaných dňoch bys' svätbu nedržal.— Päť múdrych a päť sprostých pánien je, upomínajúcich nás na pozornosť. Päťoro sa žiada k vykonaniu pokania: 1. zkúmanie svedomia; 2. ľútosť; 3. pevné predseba vzatie, 4. spoveď, 5. zadosť učinenie. Päť tájomství je ružen-cových. Radostné (v pondelok a vo štvrtok. V advente, každodenne po popolečnú stredu): 1. Ktorého si Ty o sv. panno z Ducha sv. počala; 2. Ktorého si Ty o sv. panno pri návšteve ku Alžbete nosila; 3. Ktorého si Ty o sv. panno z Ducha sv. zrodila; 4. Ktorého si Ty o sv. panno v chráme obetovala; 5. Ktorého si Ty o sv. panno v chráme vynašla.

Boľastné (v útorok a v piatok, v pôste každý deň): 1. Ktorý sa za nás krvou potil; 2. ktorý bol

za nás ubičovaný; 3. ktorý bol za nás trnim korunovaný; 4. ktorý za nás kríž niesol; 5. ktorý bol za nás ukrižovaný. Slavnostné (v stredu a v sobotu; v dňoch veľkonočných každý deň): 1. Ktorý z mrtvých vstal; 2. ktorý stúpil na nebesia; 3. ktorý nam Ducha sv. zoslal; 4. ktorý Ťa na nebesia vzal; 5. ktorý Ťa v nebesiach korunoval.

6 hodina. Šest hriechov je proti Duchu sv.: 1. opovážlivé spoliehanie sa na milosrdenstvo božie; 2. pochybovanie o milosti božej; 3. brojenie oproti poznanej pravde; 4. spolublížnemu milosť božiu závidieť; 5. proti spasiteľným napomínaniam srdca ezatvrdlivé mať; 6. do konca trvajúca nekajúčnosť. — O šiestej hodine sa volajú nádenici. Šesť právd má každý človek poznať a veriť, ktorý chce byť spaseným: 1. že je jeden Boh; 2. že je Boh spravodlivý sudca, ktorý dobré

odpláca a zlé tresce; 3. že sú tri božské osoby, v jednej bytnosti a v jednej prirodzenosti: Otec, Syn a Duch sv.; 4. že druhá božská osoba stala sa človekom, by nás smrťou Križa vykúpila a spasila; 5. že je duša človeka nesmrteľna; 6. že je milosť božia ku spaseniu potrebná a že človek bez milosti nič nemôže učiniť čo je ku večnej spáse potrebné.

7 hodina. Sedem sviatostí ustanovil J. Kristus ku spáse našej: 1. krst; 2. bismovku; 3. sviatosť oltárňu; 4. pokánie; 5. posledne pomazanie; 6. posvätenie kňazstva; 7. sviatosť stavu manželského. — Sedem hlavných hriechov je, jako: 1. pýcha; 2. skúposť; 3. smylstvo; 4. závisť; 5. obžerstvo; 6. hnev; 7. lenivosť v službách božích. — Sedem telesných a sedem duševných skutkov milosrdenstva je. Telesné sú: Hladných krmiť; 2.

Smädných napájať; 3. Nabých odievať; 4. pocestných do domu prímať; 5. uväznených vykupovať; 6. chorých navštevovať; 7. zomrelých pochovávať. Duchovné skutky sú nasledujúce: 1. Hriešnych karhať; 2. nevedomých vynaučovať; 3. pochybujúcim dobru rada dať; 4. smutných tešiť; 5. sužovanie pokojne trpieť; 6. tým, ktorí sa proti nám prehrešili, zo srdca odpustiť; 7. za živých a mrtvých k Bohu sa modliť. Sedem darov Ducha sv. je jako: 1. Múdrost; 2. rozumnosť; 3. rada; 4. sila; 5. veda; 6. nábožnosť; 7. bázeň božia. Sedem hlavných čností poznáme jako: 1. poníženosť; 2. štedrosť; 3. čistotu; 4. lásku; 5. miernosť; 6. trpezlivosť; 7. ochotnosť k dobremu.

8 hodina. Osem blahoslavenství hlásal Pán: 1. blažení sú chudí duchom, lebo oni kráľovstvom nebeským vládnuť budú; 2. blažení

krotki, lebo oni zemou vládnúť budú; 3. blažení sú tí, ktorí plačú a trpia, lebo oni potešení budú; 4. blažení sú tí, ktorí lačnejú a žižňa po spravедlnosti, lebo oni nasýtení budú; 5. blažení sú milosrdni, lebo ani milosrdenstvo ob-
siahnu; 6. blažení sú čistého srdca, lebo oni Boha vidieť budú; 7. blažení sú pokojní, lebo oni sa budú synmi božími nazývať; 8. blažení sú tí, ktorí pre pravdu nepokoje snášajú, lebo oni kráľovstvom nebeským vládnúť budú.

9 hodina. O deviatej hodine zomrel Ježiš na Kríži. Deväť cudzých hriechov je jako: 1. K hriechu radiť; 2. Zakázanú vec kázať robiť; 3. uporozumeným byť v hriechu s niekým; 4. popudzovať k hriechu; 5. druhého hriešný skutok chváliť; 6. druhého hriech zamlčať; 7. druhému hriech odpustiť; 8. účastným byť v hriechu

dopuštěním, buď pomocou; 9. druhého hriech brániť.

10 hodina. Desiat prikázaní nám dal Boh, ktoré nám Kristus vysvetlil: 1. Ja som Pán a Boh tvoj; v jedného len Boha veriť budeš; 2. Meno božie nevezmeš na darmo; 3. spomni abys' deň sviatočný hodne svätily; 4. cti otca svojho a matku svoju, abys' dlho živ bol na zemi, ktorú tebe dal Pán Boh tvoj; 5. nezabiješ; 6. nezosmielniš; 7. nepokradneš; 8. nepremluviš kryvého svedectva proti bližnému svojmu; 9. nepožiadáš manželky bližného svojho; 10. nepožiadáš statku bližneho svojho, ani služobníka, ani diovky, ani vola, ani osla, ani iné čo jeho je.

11 hodina. O jedonástej hodine sa povolali ostatní nádenici do vlnice Pána. O Bože môj o Ježiši môj nedopušť, by som povolanie toto nezbadal.

· 12 hodina. Dvanáct apoštolov si Ježiš vyvolil: Petra, Ondreja, Jakuba staršieho, Jána, Tomáša, Jakuba mladšieho, Filipa, Bartolomeja, Matúša, Šimona, Judáša iškariotského (Mateja). Na dvanáctoro sa rozdeľuje apoštolské vyznanie viery: 1. Verím Boha Otca všemohúceho Pána stvoriteľa neba i zeme; 2. Syna Pána nášého Ježiša Krista; 3. Ktorý sa počal z Ducha sv. a narodil sa z Marie pauny; 4. trpel pod Pontius Pilátom, ukrižovan zomrel a pochovaný je; 5. stúpil do pekla, v tretí deň vstal z mrtvých; 6. stúpil na nebesa, sedí na pravici Boha Otca všemohúceho; 7. z kade prinde súdiť živých i mrtvých; 8. Verím Ducha sv.; 9. Sväťu cirkev katolícku, svätých obcovanie; 10. hriechov odpustenie; 11. Tela z mrtvých vskriesenie; 12. Večný život. Amen.

Na deň Vstúpenia Pána Ježiša.

O Ježiši, ktorý sedíš na pravici Boha Otca, vezmi mňa niekdy k Sebe do neba.

Vzdychy k najsladšiemu srdcu Ježiša.

O môj Ježiši, od všetkých zapovrhnutý a od celého sveta odmrštený! príd' ku mne, rád Ťa prímam do môjho srdca, aby som zotrel tie obrázky, ktoré Ťi celý svet zapríčinil. Príd' Ty najkrajší zo všetkých synov človeka. Ty, milý duše ženích príd' do chudobného a biedneho srdca môjho. Príd' živý nebeský chleba a posilni krehké srdce moje. Príd' milovania hodné svetlo a osviet' svetlom Svojím jasným v tmách pohrúženú dušu moju. Kráľu všetkých srdc sostúp do duše mojej k Tebe vzdychajúcej, aby Si ju viedol a riadil sťa jej vodič, jako jej strážca aby

Si ju chránil, jako jej Král' nad ňou panoval, a jako jej ženích ju oblažil.

O Ježiši Boh srdca môjho, ktorýs' mojou silou, pokrmom, nápojom, bohatstvom, česťou, slávou, vôbec mojím všetkým; Ty sa ponižuješ by Si ma navštívil celkom Si Sa mi celý odovzdal. Hľa aj ja — no aj ja sa Tebe darujem za tvôj majetok na veky.

Modlitba za vlast.

O Ježišu, božský náš Vykupiteľu, ktorý si pravil: Proste a bude vám dané; hľadajte a najdete; klopajte a bude vám otvorené, Ťa ponížené žiadame, ráč milostivým zrakom vzbliadnuť na krajinu našu, ktorú si niekedy jednotou samospasiteľnej viery blaženú učinil. Spravuj a ochraňuj ju otcovskou starostlivosťou Tvojou, a udržuj ju v pravej, katolíckej, apoštolskej viere, aby Tvojou milosťou od

blúdov oslobodená, od nových ale roztržiek zachránená, len Tvojej službe zasvätená, vždy k tomu cieľu smerovala, ku ktorému si ju Ty povolal, a hodnou sa stala v každom čase a vo všetkom sta vodcu a obrancu nášho Ťa ctiť. Za túto milosť Ťa prosíme skrz prímluvu Preblahoslavenej Matky Tvojej, ochraniteľkyne vlasti našej, a úfame, že vyslyšaní budeme. Amen.

Pomoc božia buď snami vždycky! Amen.

Modlitba za dar života dľa kresťanskej viery. od pápeža Klementa IX.

Bože, Ty večná múdrosť a spravodlivosť, verím v Tebä, lež rozmnož vieru moju. Ty nekonečná dobrota a vernosť, úfam v Tebä, lež posilni bezhraničnú nádej moju. Ty krásu a lásku, ja Ťa milujem,

bár by som Ťa vrúcnejšej miloval. Lutujem z celého srdca nad všetkými hriechami mojimi, lež rozmnož ľutosť moju. Vzývam Ťa, jako môjho Stvoriteľa a udržovateľa, k Tebe volám, jako k najvyššiemu cieľu môjmu a dobru; vďaka Ti vzdávam, jako najväčšiemu dobrodincovi môjmu. O Bože môj! nech má Tvoja múdrosť sprevádza, udržuj má v poníženosti skrz Tvoju spravodlivosť, nech má poteší Tvoje milosrdenstvo a ochráni všemohúcnosť Tvoja. Tebe obetujem všetky moje myšlienky, slová, skutky, city, žiadosti a trápenia, aby som od tejto doby len na Teba mystel, o Tebe hovoril, celý môj život Tvojej dobrotivosti sveril. Chcem všetko to, čo i Ty; lebo Ty to chceš, a Tvoja vôľa je najmúdrejšia a najlepšia. Popraj, by som vždy hotový bol mojím predstaveným poslúchať, oproti mojím

podriadeným vlúdne, proti priateľom verne, protinepriateľom láskave sa chovať. Daj v predsavzatiach vytrvalosti, v biedach trpezlivosti, v šťastí poníženosti. Pomôž mi pýchu poníženosťou, prostopašnosť mŕtvením, skúposť štedrosťou, hnev krotkosťou, telesnú lenivosť horlivosťou modlitbou prevýšiť. — Bár by som vždy bdel, sa modlil a pracoval, aby som prevýšil lákadlá prírody; milosť Tvoju vo mne rozmnožovať sa usiloval, zákon zachovával a spasenie moje poznával. Od Teba by som sa mal učiť, jak márne je, čo je tuzemské, jak vznešené, čo božské, jak krátke, čo je dočasné, jak trváce, čo večné. Daj, aby som pripravený dočkal smrť, súdu sa bál, pekla sa chránil, nebo si získal. Skrze Pána nášho Ježiša Krista. Amen.

Modlitba.

Pane Bože, od Tebä pochádza každá milosť, osvietenie, Ty tešíš otcovsky trúchlivých, láska Tvoja pokrm dáva lačnému, a posilu slabému. To všetko uznávam o Bože môj! Preto Ti aj ja moje najsrdečnejšie vdaky za to vyslovujem, skrze Pána nášho Ježiša Krista. Amen.

Modlitba za Rodičov.

Všemohúci Bože! ráč popriať rodičom mojím, čoho telesne i duchovne, zapotreby majú; buď im napomocný vo vychovávaní; odmeň ich za to, čo mne dobrého vykonali; zochovaj ich na dlhé časy v dobrom zdraví, a ráč im popriať nekedy večnú slávu. O to Ťa prosím skrz Pána nášho Ježiša Krista. Amen.

Modlitba za priateľov a dobrodincov.

Ráč požehnať o Bože! všetkých mojích priateľov a dobrodincov, a

odplatiť im hojne ty dobrodenia, ktoré mi jak v telesnom, tak v duchovnom ohľade preukázali, a popraj im pre najsladšie meno milovaného Syna Tvojho život večný. Amen.

Modlitba za mrtvých.

Ráč popriať o Bože a Pane môj! všetkým v Kristu zosnulým večného pokoja, a smiluj sa zvlášte nad N. (tu pomenuj tvojích mrtvých rodičov, bratov, a sestry, a za ktorých sa chceš modliť.), a oslobod' ich od jejích múk a voved' ich do večne-trvajúcich radostí, aby som sa skrze jejích modlitbu i ja niekdy účastným stať môhol zaslúbenia Pána nášho Ježiša Krista. Amen.

Pri Evangeliume.

Tvoje sv. slovo o Božo môj! z jednej čiastky sv. evangelium obsahuje, ktoré Tvoji Apoštolovia: Matúš a Ján, a Tvoji učedníci: Marek a Lukáš s Tvojou pomocou spísali,

a ktoré si Ty v sv. Tvojej Cirkvi zachoval. Vštep slovo Tvoje hlboko do srdca môjho, a učiň ma účastným Tvojích sv. milostí v každom čase, aby som Ťa tým lepšej poznal, ktorý vždy ten istý zostávaš až na veky. Amen.

Pri Obetovaní.

(Keď sa chlieb a víno obetuje, ktoré sa pri pozdvihovaní v pravé Telo a Krev Ježiša Krista premení.)

Ježiš, Maria, Jozef, vám odporúčam moje srdce a moju dušu!

Ježiš, Maria, Jozef, prispejte mi v poslednom boji!

Ježiš, Maria, Josef, s vami nech vstúpi duša moja v pokoji. Amen.

Svätý, Svätý, Svätý, Pán Boh zástupov, plné sú nebesia i zem velebnosti i slávy Tvojej; Sláva Otcu i Synu i Duchu svätému, jako bolo na počiatku, tak buď včul až na veky vekov. Amen.

O Maria bez poškvvrny hriechu

prvorodeného počatá, pros za nás
útočiste svoje k Tebe berúcich!

Požehnané a oslavené buď ne-
poškvrnené počatie preblahoslave-
nej Panny Marie.

Ježiš nazaretský, Kráľ židovsky!

I. N. R. I.

oslobod' nás od náhlej a nenadálej
smrti, od bezbožných myšlienok †
žiadostí † slov † a skutkov.

Nech je poznávané, milované,
chválené, požehnané, ctené, zvele-
bené a oslavované vždy najsladšie
Srdce Ježiša Krista, a nepoškvrne-
né Srdce Marie.

Nadovšetko pochválená a zve-
lebená buď bez prestania najsvä-
tejšia Sviatosť Oltárňa!

Andele boží stražca môj! kto-
rému mňa otcovská láska Najvyš-
šieho sverila, osviet', ochraňuj, riad'
a spravuj mňa. Amen.

Vežmi mŕ život môj o Pane!
jestli by som Ťa viac nemal milovať.

Pane Ježiši! primi srdce moje,
a daruj mi Tvoje!

O Pane môj! ja som len Tvoj
služobník, jako Ty konáš, tak je
dobré.

Nech je trebárs skryté predo
mnou čo sa stane, ja v múdrosť
Tvoju, ktorá všetko dobre spra-
vuje, dôverujem.

Skvelý to deň pre mňa, v kto-
rom Ťa pod spôsobom chleba prijať
môžem; o nemeškaj a prid čím
skôr. Amen.

Pri pozdvíhovaní.

Ježiši môj od teraz len Tebe
chcem žiť; len Tvoj byť; s Tebou
chcem byť v živote i v smrti.
Amen. — Otče náš.

Predrahá krv Tvoja svätá, o
Ježiši, nech mä očistí, Tvojích svä-
tých päť rán nech sú v živote mo-
jou potechou a nádejou. Amen.

Modlitba za rozmnoženia viery (s odpustkami spojená).

Tvoja láska, znovu zrodený Spasiteľu, nech je mojou radosťou, — Tvoj príklad nech mi slúži za pravidlo. Poníženosť Tvoja nech je mojím zrkadlom, Tvoja trpezlivosť mojou výčitkou, milosť Tvoja mojou pomocou; za to o božský dietok priateľu buď znovu zvelebený až na veky. —

Modlitba pri kropení sa svecenou vodou trojkráľovou.

Orodujte za mňa svatí kráľovia, aby som každodenne prospieval nie len vekom, lež aj múdrosťou a milosťou pred Bohom i pred ľuďmi.

Pri sv. prímaní.

Príd' o Ježíši ku mne skutočne, opravdive a podstatne smilosťou Tvojou; zostaň napotom vždy pri mne, aby som viacej nebrešil, ale jedine len Tebä miloval; v čnosti sa vždy viac cvičil, a nikdy nič

iného nežiadal, len to čo Tebe radosť pôsobí, čo by bližnému k poučeniu, mne ale-tu a na druhom svete k blabu slúžiť môhlo. Amen. —

Modlitba na veľký týždeň.

(Malá križová pobožnosť.)

Klaniame sa Tebe o Pane Ježiši Kriste! a dobrorečíme Tebe; lebo skrz svätý Tvoj kríž svet si výkúpil.

1. Zastavenie. Ježiši! ktorého nespravodlive odsúdili, pomôž mi, aby som mojím rodičom a mojím predstavaným s radosťou poslúchal. —

2. Zastavenie Ježiši, ktorý si kríž Tvoj tak trpezlivo niesol, pomôž mi, aby som, keď sa mám mnoho učiť jestli som žiak alebo mnoho pracovať, jestli som iného stavu, prv neupustil od práce, zakiaľ všetko dľa Tvojej sv. vôle neskončím

3. Zastavenie. Ubiednený Ježiši, ktorý si spadnul a zase sám od seba vstal, prispej mi, keď zhreším, aby som sa hneď zase ku Tebe navrátil.

4. Zastavenie. Jakú bolesť si musel môj drahý Pane Ježiši Kriste pocítiť, keď si sa s Tvojou smutiacou Matkou stretnul; popraj, aby som sa aj ja na mojích rodičov

vďačne rozpomínal, radosti i strati s nimi delil.

5. Zastavenie. Cirenenský Šimon pomáhal Ti o Ježiši Tvoj kríž niesť, pomôž aj mne, keď mi dajaká práca ťažko padne.

6. Zastavenie. Buď mi napomocný, aby som pre Tvoju lásku každému radostne slúžil.

7. Zastavenie. Už si druhý raz padnul; avšak Tvoja láska nestratila trpezlivosť, o pomôž aj mne, aby som nikdy neklesnul, a Tebä nikdy neobrazil.

8. Zastavenie. O Ježiši poteš ma, alebo rodičov mojích keď žiaľa, jako si potešil ženy Jeruzalemské.

9. Zastavenie. O pomôž s milostou Tvojou sladký Spasiteľu môj, ktorý si tretí raz padnul. by som vždy bdel a sa modlil, aby som do hriechu neupadol.

10. Zastavenie. O dobrý Ježišu, ktorý si bol zo šiat Tvojích olúpený, nedopusť by som šatu nevinnosti poškvrnil, alebo túže utratil.

11. Zastavenie. Jak trpezlivý si Ty bol, keď si bol na kríž pribitý o Ježiši, o jak netrpezlivý som ja i pri tom najmenšom utrpení, pomôž mi trápenie a strasti moje pokojne znášať.

12. Zastavenie. Ty si zomrel o Ježiši,

aby si mi milosť vyzískal, a popraj mi z tejto predrahej milosti, a rozmnožuj ju zo dňa na deň.

13. Zastavenie. Príď o Ježiši a zapál vo mne k Tebe plápolajúcu lásku, aby som len Tebe žil, Tvoj bol v živote a smrti. Amen.

14. Zastavenie. O Pane môj! vojdí do srdca môjho, rozpál ho láskou Tvojou, a rač popriať mne a všetkým ľuďom Tvojho svätého pokoja. Amen.

Pri omši svätej.

Na Introit. 1. Mša svätá sa začína, ktorá od Krísta Pána, pri večeri svätej bola ustanovená.

2. Chváľme Boha spoločne, prosme všetci srdečne! Staň sa, Pane! bysme Tebä chvalili večne.

Na Gloria 1. Sláva buď na vysosti, Bože! Tvej Velebnosti, a nám pokoj ráč popriať, z Tvojej milosti.

2. Sláva Otcu večnému, Synu Bohu rovnému, buď podobne česť a chvála duchu Svätému.

Na Evangelium 1. Ráč dať, Ježiži milý! aby sme vyplnili, čo Ty kažeš, a tak Tebe sa zalúbili.

2. Preto vrúcne žiadame, Tvé sväté

slova, Pane! ktoré nikdy nepominú, nech v srdci máme.

Na Kredo. 1. V Teba Bože! veríme, nepochybne držíme, že si v troch osobách jeden Boh, vyznávame.

2. Otca, za stvoriteľa, Syna Vykupiteľa, veríme Ducha Svätého Posvätitela.

Na Obetovanie. 1. Obetu, Pane! prijmi, ktoru otee duchovný, na oltári obetuje za naše viny

2. Kalich spasiteľný, ľubežnej vône plný, k spaseniu celého sveta, o Pane prijmi.

3. A skrz tú svätú obeť, meno Tvoje sa posväť, aby Teba vychvaľoval, s nami celý svet.

Na Sanktus. 1. Svätý. Svätý Pán Boh náš, Sabaoth nazvan, svätý Bože! ráč byť vždycky milostivý nám.

2. Kraluješ oď večnosti, všetko je v Tvej mocnosti, plnie sú nebesia i zem, Tvojej slávnosti.

Po Pozdvihovaní. 1. Z neba stúpte anjeli, pristúpte archangeli, s nami chvály prospevujte Spasiteľovi.

2. Hľadte na Boha svého, vo Sviatosti skrytého, nech ho chváli všetko s nami stvorenie jeho.

Ku Prijímaniu. 1. O Beránku ne-

vinný ! Ty snímaš sveta viny, nad nami sa smiluj pre Tve predrahé rany.

2. Beránku Boží Synu ! Ty snímaš našu vinu, spomeň na nás, obetuj nás, Otcu milému.

3. Beránku dobrotivý, daj pokoj opravdivý; ukáž, že si milosrdný a milostivý.

Ku koncu sv. omše 1. Bože v Trojici jeden, buď od nás vždy zveleben; požehnaj nás, ochraňuj nás na veky. Amen.

Teba Bože chválime !

1. Teba, Bože ! chválime; Teba Pane ! vyznávame, meno Tvé vebíme, vrúcne vďaky Ti vzdávame; Tebä, Otca večného, ctí, čo je stvoreného.

2. Anjeli, Cherubíni Ťa bez konca oslavujú; horliví Serafíni „Svätý“ stále prospevujú, svätý Boh na vysosti, svätý Pán všetch mocností.

3. Plná zem i nebesia sú Tvej slávy, vebností, apoštolský kúr plesia, a vebí Ťa z vďačnosti; proroci sa klaňajú, mučeníci vychvalujú

4. Tebä, Otca slavného Cirkev sväta zvelebuje, Syna Tvojho pravého v celom svete vychvaluje tiež i Ducha Svätého, Tešíteľa verného.

5. Ty Kriste ! si Kráľ slávy, Syn Otca

si od večnosti, Spasiteľ náš ľaskavý, zstúpils k nám na svet z vysosti, skrz Tvú smrť a vzkriesenie získal si nám spasenie.

6. Bránu pre ľud veriaci otvoríls' raja večného, sedíš včul na pravici v sláve Otca nebeského, odtuď na svet máš zstúpiť, živých, mrtvých tu súdiť.

7. Popraj tedy milosti služebníkom Tvým skrúšeným; udeľ pomoc z vysosti drahou krvou vykúpeným; daj nech nekdý sa s Tvojmi radujeme Svatými.

8. Spasíš' ľud Svoj, o Pane! požehnaj dedictvu Svému, prosíme, nech sa stane milosť hojná z nás každému; ráč Tvých verných spravovať, na veky vyvyšovať.

9. Po všetke dni Ťa ctíme, meno Tvé zvelebujeme, vďaka Tebe činíme, česť, chválu prospevujeme; ráč nás času každého, chrániť od všého zlého.

10. O smiluj sa, žiadame, smiluj sa nad všetí nami! milosť Tvá, jak dúfame, nech je s Tvými vždy dietkami, Tys' naše obhajenie: neprídeme v zahaňbenie.

OBSAH.

	Str.
1. Jednoduchá cesta k detinskej láske božej	3
2. Krátké pravidlá života	39
3. Modlitba rania	41
4. Modlitba večernia	46
5. Desat' Božích prikázaní	55
6. Zlatá abeceda	58
7. Márnosť slávy sveta	62
8. Viera, nádej a láska	63
9. Božské srdce utočiste	65
10. Maria naše utočiste	67
11. Túžba	69
12. Krátky kresťanský denný poriadok pre kresťana katolíka	72
13. Hrozen zmierenia	82
14. Myšlienky smútku	90
15. Ku sv. prímaniu	91
16. Rozjímania po sv. prímaní	93
17. Litanie za dobrú smrť	94
18. Obleky cirkevné	99
19. Dokonálne kresťanské hodiny	100
20. Na deň vstúpenia Pána Ježiša	111
21. Modlitba za vlast'	112
22. Modlitba za dar života dľa kresťanskej viery	113
23. Modlitba za rodičov	116
24. Modlitba za priateľov a dobrodincov	—
25. Modlitba za mŕtvých	117
26. Modlitba na veľiký týždeň	122
27. Pri omši svätej	124
28. Tebä Bože chválime	126
